S108 P4 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20025

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
January 19, 1995

THE LITHUANIAN WORLD – WIDE DAILY

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Vol. LXXXVI Kaina 50 c. KETVIRTADIENIS – THURSDAY, SAUSIS – JANUARY 19, 1995 Nr. 12

Seimas ragina stiprinti Lietuvos karinį pasirengimą

Vilnius, sausio 18 d. (Elta) – Antradienį Seimas priėmė rezoliuciją „Dėl Lietuvos saugumo ir paramos Čečėnijai". Joje pasiūlyta vyriausybei dar kartą kreiptis į tarptautines žmogaus teises ginančias organizacijas, kad jos paveiktų Rusijos vyriausybę ir padėtų išspręsti konfliktą Čečėnijoje taikiomis priemonėmis.

Vyriausybė taip pat raginama suintensyvinti Lietuvos pastangas bendradarbiauti su Šiaurės Atlanto bei Vakarų Europos Sąjungų politinėmis bei technikos struktūromis, kad būtų galima kuo greičiau garantuoti Lietuvos tarptautinį saugumą.

Lietuvos vyriausybė raginama sustiprinti Lietuvos sienų apsaugą ir karinį pasirengimą. Taip pat suteikti paramą visuomeninėms organizacijoms, kurios rūpinasi humanitarine pagalba nukentėjusiems nuo karo veiksmų Čečėnijoje.

Seimas atmetė opozicijos vado Vytauto Landsbergio pateiktą rezoliucijos projektą, kuriame buvo siūloma Lietuvos kariuomenę ir Savanoriškąją Krašto Apsaugos Tarnybą aprūpinti priešlėktuvine ir prieštankine ginkluote. Jis taip pat siūlė informuoti Rusijos vyriausybę, kad nesibaigiant miestų ir kaimų griovimui bei žmonių žudymui Čečėnijoje, Lietuva imsis priemonių pralaužti diplomatinę Čečėnijos blokadą ir pasiūlys jai bendradarbiavimą kaip su de facto egzistuojančia valstybe.

Pradedama derinti sutartis tarp Europos Sąjungos ir Lietuvos

Vilnius, sausio 18 d. (Elta) – Trečiadienį į Briuselį išvyko Užsienio reikalų ministerijos delegacija, vadovaujama ministerijos sekretoriaus Albino Januškos. Ji rytoj pratęs derybas dėl asociacijos sutarties tarp Europos Sąjungos ir Lietuvos.

Lietuva gavo Europos Sąjungos ekspertų parengtą sutarties projektą. Juo remdamasi Lietuvos Užsienio reikalų ministerija paruošė pasiūlymus bei pastabas apie sutarties struktūrą, sąlygas, veikimo principus. Šio darbo rezultatai bus pateikti Briuselyje vieną dieną truksiančio derybų su Europos Sąjunga etapo metu.

Derybų su Europos Sąjunga iškilmingas atidarymas įvyko 1994 m. gruodžio vidury. Tikimasi, kad Lietuvos ir ES suderins asocijuotos narystės sutartį per 2-3 etapus, o dokumentas turėtų būti pasirašytas šį pavasarį.

Ketvirtadienį Briuselyje taip pat vyks ketvirtasis Europos Stabilumo pakto Baltijos regiono apskritojo stalo posėdis, kuriame dalyvauti pakviesti ir Lietuvos atstovai. Posėdyje bus toliau svarstoma, kaip pagerinti regioninį bendradarbiavimą bei geros kaimynystės ryšius.

Pagerėjo atsiskaitymai su žemdirbiais

Vilnius, sausio 18 d. (Elta) – Seimo Agrarinio komiteto pirmininkas Mykolas Pronckus yra įsitikinęs, kad netrukus iš esmės pasikeis žemdirbių ir žemės ūkio produkciją perdirbančios pramonės santykiai. Pramonininkų monopolijos šaknys jau pradėtos kirsti, sakė jis spaudos konferencijoje.

Mykolo Pronckaus duomenimis, šiuo metu žemdirbiai turi po pusę akcijų paketų net 107-iose maisto perdirbimo įmonėse. Jo nuomone, jų skaičius šiais metais turėtų dar padidėti.

Žemdirbių gyvenimą pastaruoju metu šiek tiek palengvino pagerėję atsiskaitymai su jais. Spaudos konferencijoje dalyvavęs Žemės ūkio ministerijos sekretorius Vytautas Kamblevičius priminė, kad pernai spalio mėnesį 41 įmonė buvo skolinga jiems beveik 70 milijonų litų. Dabar tokių įmonių liko tiktai 10, o skolos sumažėjo iki 16 milijonų litų.

Didžiausia problema, sakė prelegentai, tebėra mažos žemės ūkio produkcijos supirkimo kainos. Pieno gamyba žemdirbiams apsimokėtų, jeigu už litrą mokėtų apie 40 centų, o dabar vidutinė supirkimo kaina tėra 21 centas. Dėl to pernai paskersta 128,000 karvių. Jeigu supirkimo kainos nebus padidintos, Lietuva pieno produktais galės patenkinti tiktai vidaus poreikius, eksportuoti galimybių praktiškai neliks.

Pernai žemės ūkio produkcijos eksporto ir importo balansas buvo teigiamas ir sudarė apie 700 milijonų litų. Prelegentai nuogąstavo, kad dėl jų minėtų priežasčių jis gali gerokai pasikeisti.

Už prekybos lengvatas – tranzito teisė

Vilnius, sausio 18 d. (Elta) – Lietuvos ambasadoriui Rusijoje Romualdui Kozyrovičiui trečiadienį įteikta Rusijos užsienio reikalų ministerijos atsakomoji nota. Joje pranešama, kad nuo jos įteikimo dienos įsigalioja 1993 m. lapkričio 18 d. pasirašytas Lietuvos ir Rusijos vyriausybių susitarimas dėl prekybinių ir ekonominių santykių, kuriame yra įtvirtintas didžiausio palankumo režimas prekyboje.

Amb. Kozyrovičius tą pačią dieną įteikė notą Rusijos Užsienio reikalų ministerijai, kurioje pranešama, kad Lietuvos vyriausybė pratęsė Rusijai esamą karinių ir pavojingų krovinių vežimo per Lietuvą tvarką, kurią abiejų šalių vyriausybės patvirtino 1993 m. lapkričio 18 d. susitarimu dėl Rusijos ginkluotųjų pajėgų kariuomenės ir karinių krovinių, išvedamų iš Vokietijos, tranzitinių vežimų per Lietuvos teritoriją. Tokia tvarka pratęsta iki 1995 m. gruodžio 31 d., neatmetant galimybės pratęsti ją kitiems metams.

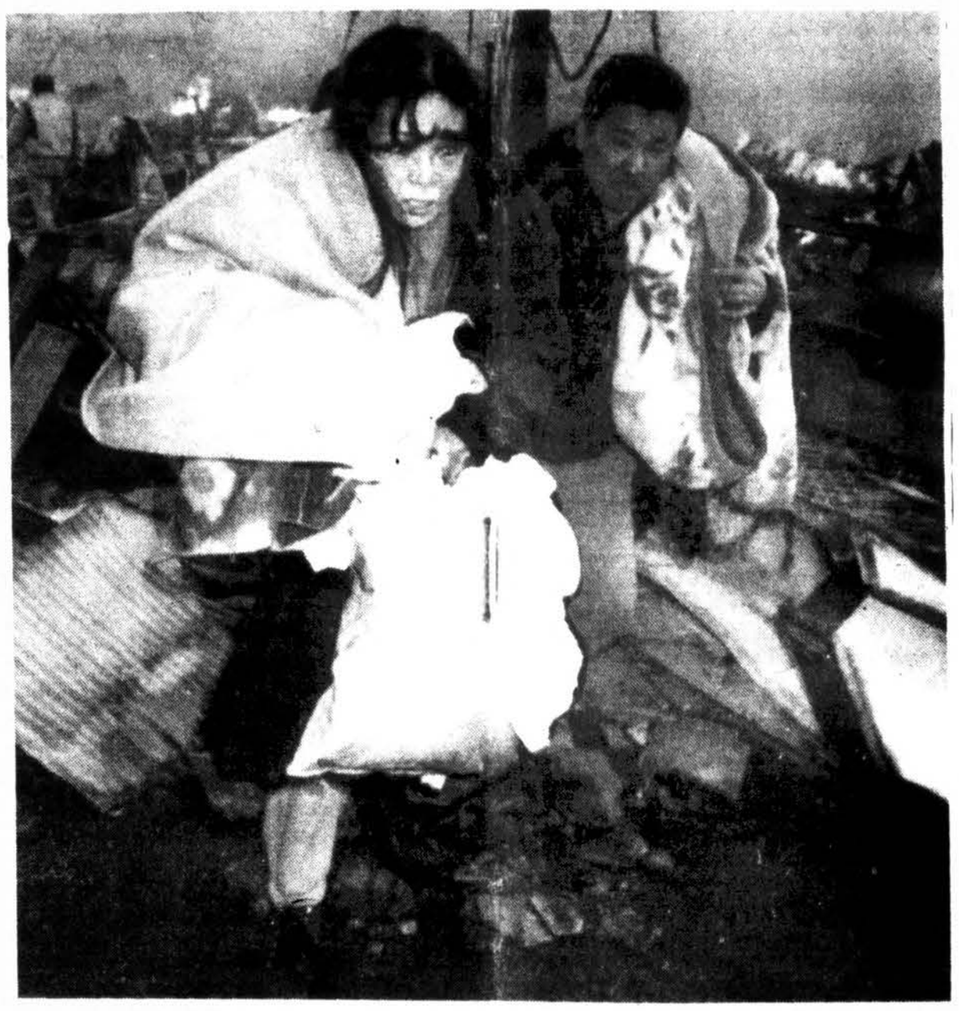

Žmonės bėga iš degančio Kobe miesto, pietinėje Japonijoje, kurį antradienio priešaušry sukrėtė 7.2 taškų dydžio žemės drebėjimas (pernai Kalifornijoje drebėjimas buvo 6.8 taškų). Žuvusiųjų skaičius viršijo 3,000 trečiadienį po pietų. Šis drebėjimas padarė dar daugiau žalos ir dėl to, kad Kobe buvo tankiai apgyventas didmiestis – šeštas didžiausias uostamiestis pasaulyje su 1.4 milijonais gyventojų. Žemės drebėjimas nustebino ir architektus-inžinierius, kurie iš viso pasaulio vyko Japnijon mokytis kaip statyti žemės drebėjimams atsparius pastatus ir ryšių bei susižinojimo tinklus. Geriausia japonų architektūra-inžinerija neatlaikė šio dydžio drebėjimo didmiesty: ant šono paguldyti iškeltieji greitkeliai, sugriauta beveik 10,000 pastatų, nutraukti elektros, telefono laidai, dujotiekiai, vandens tiekimas.

Siūlo mažinti aukštųjų mokyklų darbuotojų skaičių

Vilnius, sausio 3 d. (Elta) – Nors per penkerius metus studentų skaičius Lietuvos aukštosiose mokyklose sumažėjo 13%, mokslo darbuotojų ir pedagogų skaičius jose padidėjo 25.6%. Jeigu 1994 m. pabaigoje būtų buvę laikomasi tokio paties studentų ir pedagogo santykio kaip 1989 m., vien tik išlaidų darbo užmokesčiui ir įnašų socialiniam draudimui būtų sutaupyta daugiau kaip 30 milijonų litų per metus.

Tokias išvadas Lietuvos vyriausybei pateikė Valstybės kontrolės departamentas, patikrinęs studentų, mokslinio ir pedagoginio bei administracijos ir aptarnaujančio personalo skaičiaus pasikeitimus šalies aukštosiose mokyklose 1989-1994 metais. Be to, 1994 metais penkiose šalies aukštosiose mokyklose buvo atlikta finansinės-ūkinės veiklos revizija.

Pavyzdžiui, nustatyta, kad 1993 m. Lietuvos vyriausybė mokslui ir studijoms skyrė 75.3 milijonus litų, o 1994 metais – 129.6 milijonus litų, arba 1.7 karto daugiau. Darbo užmokesčiui skirtos lėšos, palyginti su 1993 m., padidėjo 1.8 karto. Nors darbo užmokestis auga, pastaruoju metu vienam mokslinio ir pedagoginio personalo darbuotojui tenka 30.3% mažiau studentų negu 1989 metais. Panaši padėtis susiklostė ir su administracijos bei aptarnaujančiu personalu. Konstatuota, kad darbuotojų skaičius šalies aukštosiose mokyklose padidėjo, atsisakius anksčiau galiojusių normatyvų.

Valstybės kontrolės departamento nuomone, atsižvelgiant į tai, kad visos aukštosios mokyklos visiškai išlaikomos iš valstybės biudžeto lėšų, būtina suteikti atitinkamai valstybinei institucijai įgaliojimus tvirtinti mokslo ir pedagogų normatyvus pagal mokyklos profilį ir rengiamus specialistus. Siekiant taupiau naudoti valstybės biudžeto lėšas, galima reikalauti mažinti aukštųjų mokyklų darbuotojų skaičių, o sutaupytą darbo užmokestį panaudoti aukštos kvalifikacijos specialistų atlyginimams padidinti.

Valstybės kontrolės departamentas taip pat nurodė, kad daugelis aukštųjų mokyklų pažeidė Lietuvos Respublikos 1993 metų valstybės biudžeto įstatymą. Antai Kauno Technologijos Universitetas, Vilniaus Technikos Universitetas Lietuvos Žemės Ūkio Akademija ir Muzikos Akademija viršijo biudžete numatytas lėšas, skirtas nepaprastosioms išlaidoms, Kauno Technologijos Universitetas viršijo numatytas lėšas darbo užmokesčiui.

Taip pat nustatyta, kad kai kurios šalies aukštosios mokyklos, pažeisdamos įstatymus, išnuomoja patalpas ir įrenginius įvairioms organizacijoms bei įmonėms nemokamai arba nustatydamos nuomos kainas mažesnes, negu priklauso. Patikrinimo metu taip pat išaiškinta atvejų, kai aukštųjų mokyklų pareigūnai kartu yra ir komercinių įstaigų vadovai.

Be to, aukštosios mokyklos nesilaiko pastatų statybos, rekonstrukcijos ir kapitalinio remonto darbų įkainių nustatymo tvarkos, įsigydamos prekes arba gaudamos paslaugas, dažnai pažeidžia jų įsigijimo tvarką, nustatytą biudžetinėms organizacijoms.

Ministro pirmininko Adolfo Šleževičiaus nurodymu Švietimo ir mokslo bei Finansų ministerijoms pavesta išnagrinėti Valstybės kontrolės departamento pateiktą tyrimo medžiagą ir imtis atitinkamų veiksmų. Iki 1995 m. sausio 31 d. jos turi pateikti vyriausybei tarpusavyje suderintus pasiūlymus.

Baltarusijai painiausia buvo siena su Lietuva

Vilnius, sausio 9 d. (LR) – Užbaigus derybas ir galutinai susitarus dėl Lietuvos ir Baltarusijos sienos, Baltarusijos derybų delegacijos vadovas Stanislav Ogurcov „labai teigiamai" įvertino derybų rezultatus, rašo „Lietuvos rytas".

Pasak Ogurcovo, siena su Lietuva buvo painiausia iš visų Baltarusijos sienų. Jis tai sieja su sovietmečiu vietos valdininkų „atsainiai" pažymėta siena tarp dviejų respublikų, kartais net nežinant jų vadovams.

„Baigėsi trejus metus trukęs derybų procesas. Mes nepalikome nė vieno ginčytino ruožo, dėl kurio ateityje galėtų pablogėti Lietuvos ir Baltarusijos santykiai" pažymėjo Baltarusijos užsienio reikalų viceministras Ogurcov.

Po to, kai šalių prezidentai pasirašys, o parlamentai ratifikuos sutartį dėl valstybinės Lietuvos ir Baltarusijos sienos, prasidės sienos žymėjimo darbai. Tačiau Stanislav Ogurcov juose nebedalyvaus, nes jis paskirtas Baltarusijos ambasadoriumi Šveicarijoje ir netrukus išvyksta dirbti į Berną.

Perduoti KGB sušaudytų lenkų dokumentai

Vilnius, sausio 8 d. (Elta) – Lietuvos ambasadorius Lenkijoje Antanas Valionis sausio 6 d. perdavė Lenkijos vyriausiosios komisijos nusikaltimų lenkų tautai tirti direktoriui Ryszard Walczak keturių Vilniaus KGB 1944-1947 metais sušaudytų lenkų tautybės žmonių tardymo bylų kopijas. Perdavimo ceremonijoje dalyvavo Lietuvos generalinis konsulas Lenkijoje Šarūnas Adomavičius, Lenkijos valstybės saugumo valdybos atstovai, žurnalistai.

„Mes privalome ne tik išaiškinti žuvusių kankinių asmenybes, padėti jų artimiesiems, kurie galbūt iki šiol nežino savo tėvų, brolių, seserų, giminaičių! likimo", pasakė Lietuvos ambasadorius Lenkijoje Antanas Valionis, perduodamas dokumentus. „Bet turime bendromis pastangomis nustatyti jų budelius, moraliai pasmerkti jų nusikaltimus, o dar esančius gyvus – patraukti baudžiamojon atsakomybėn", jis pridūrė.

Ambasadorius išreiškė viltį, kad Lietuvos ir Lenkijos saugumo tarnybų ir prokuratūrų darbuotojų bendromis pastangomis šis tikslas bus pasiektas.

Lenkijos vyriausiosios komisijos nusikaltimų lenkų tautai tirti direktorius R. Walczak, kuris taip pat yra Lenkijos Tautinės Atminties Instituto direktorius, padėkojo už perduotus dokumentus ir pareiškė norą užmegzti glaudesnius ryšius su Lietuvos organizacijomis.

Daugiau kaip prieš dvejus metus Vilniuje, Tuskulėnų dvarelio teritorijoje, buvo aptikta Vilniaus KGB nužudytų žmonių masinio laidojimo vieta. Manoma, jog iš viso čia ilsisi apie 1,000 žmonių palaikai. Kol kas pavyko nustatyti 600 aukų palaidojimo vietą. Po ilgų ir kruopščių paieškų Lietuvos Valstybės departamento darbuotojai nustatė daugelio žuvusiųjų pavardes. Iš viso Vilniaus KGB kalėjime 1944-1947 metais buvo sušaudyti 773 žmonės, tarp jų – 52 lenkų tautybės asmenys.

Pernai Lietuvoje pavogta 4,000 automobilių

Vilnius, sausio 17 d. (Elta) – Vilniuje pavogtas Lietuvos prezidento Algirdo Brazausko dukters automobilis „Volkswagen Passat". Vagys pagrobė automobilį vidurdienį iš aikštelės prie centrinės sostinės universalinės parduotuvės, į kurią buvo atvažiavusi apsipirkti šalies vadovo dukra. Automobilio neišsaugojo net jame įrengta speciali apsaugos sistema su slaptu degimo jungikliu.

Pasak statistikos, dažniausiai yra vagiami rusiškų VAZ aštuntojo ir devintojo modelio automobiliai, taip pat „Audi", „Ford" ir kitos mašinos. Nepopuliarūs tarp vagių prancūziški, itališki ir japoniški automobiliai. Viso per praėjusius metus savininkai Lietuvoje neteko apie 4,000 automobilių. Pagrobtos mašinos su suklastotais dokumentais dažniausiai perparduodamos Rusijoje. Policija tikisi, kad su automobilių vagystėmis padės kovoti nuo vasario 1-osios didžiosiose šalies muitinėse pradėsianti veikti kompiuterizuota pavogtų automobilių apskaitos sistema.

Pasak šiuos nusikaltimus tiriančio policijos vyresniojo inspektoriaus Jurijaus Šanino, pavieniai asmenys Lietuvoje automobilių beveik nevagia, tai – gerai organizuotų grupių, kruopščiai nusikaltimus planuojančių gaujų „verslas". Vagys pasirinktąjį automobilį ilgai stebi, išstiria signalizacijos sistemą, suplanuoja patogiausius pabėgimo maršrutus. „Galite neabejoti, jei vagys nusitaikė į jūsų automobilį, anksčiau ar vėliau jis bus pavogtas. Tam nusikaltėliai turi pakankamai techninių priemonių", sako Jurijus Šaninas.

Lenkija netelkia kariuomenės Lietuvos pasienyje

Vilnius, sausio 18 d. (Elta) – Lenkijos ambasadorius Lietuvoje Jan Widacki paneigė pranešimus, kad Lenkija telkia kariuomenę prie sienos su Lietuva.

Apie Lenkijos ketinimą netoli Lietuvos dislokuoti papildomus kariuomenės dalinius pirmadienį spaudos konferencijoje pranešė Seimo opozicijos vadas Vytautas Landsbergis. Jis tai aiškino Lenkijos noru sustiprinti savo sienas galimos Rusijos agresijos atveju. Vytautas Landsbergis sakė, kad šiuo veiksmu Lenkija iš esmės priskiria Lietuvą *prie Rusijos įtakos zonos.*

„Pastaruoju metu nebuvo jokių naujų sprendimų dėl Lenkijos kariuomenės perdislokavimo, šis procesas vyksta jau metus ir vyks dar ilgai", pareiškė Jan Widacki Lietuvos televizijai. Pasak jo, jau anksčiau du trečdaliai Lenkijos kariuomenės buvo išdėstyta vakarinėje šalies dalyje, o dabar vyksta tolygus kariuomenės pasiskirstymas visame Lenkijos pasienyje.

Seime tartasi Lietuvos totorių reikalais

Vilnius, sausio 9 d. (LR) – Seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas sausio 7 d. susitiko su Vilniaus krašto Lietuvių Totorių Bendruomenės atstovais.

Susitikimo metu buvo aptartos Lietuvos totorių problemos ir pasiruošimas 600 metų jų apsigyvenimo Lietuvoje jubiliejaus paminėjimui, taip pat klausimai dėl žemės sklypo skyrimo Vilniaus mieste mečetės ir kultūros centro statybai, totorių paminklo statybos ir kiti.

Susitikime dalyvavo Vilniaus Krašto Lietuvių Totorių Bendruomenės pirmininkas Mensaidas Bairašerskis, jo pavaduotojai Adomas Asanavičius ir Jonas Aleksandravičius, Kultūros fondo pirmininkas Jurgis Dvarionas. Regioninių problemų ir tautinių mažumų departamento direktorius Alfonsas Švelnys, Bendruomenės nariai.

KALENDORIUS

Sausio 19 d.: Marijus, Morta, Kanutas, Raivydys, Gedvilė.

Sausio 20 d.: Šv. Fabijonas, popiežius (mirė 250 m.), ir Sebastijonas (mirė 330 m.) kankiniai; Daugvydas, Vaidė, Jurgūnas.

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

IŠKILMINGAI PAMINĖTOS SVARBIOS SUKAKTYS

Klaipėdos krašto atvadavimo 72 sukaktis ir 1991 m. sausio 13 d. – Kruvinąjį sekmadienį Vilniuje žuvusių minėjimas Detroite vyko sekmadienį, sausio 15 d.

Trumpai, bet labai jautriai šios dienos įvykiai buvo paminėti „Lietuvių balso" radijo programoje. Šv. Antano parapijos bažnyčioje šv. Mišias aukojo ir pamokslą pasakė kun. Alf. Babonas. Vėliavų įnešimui vadovavo – Juozas Kinčius, Lietuvos Šaulių Išeivijoje ūkio vadovas. Organizacijos dalyvavo su vėliavomis. Mišių metu vargonavo muz. St. Sližys ir įspūdingai giedojo parapijos choras. Mišių skaitinius skaitė buvęs „Švyturio" jūros šaulių kuopos vadas Bronius Valiukėnas. Aukojimui aukas atnešė Juozas Kinčius ir Jonas Šostakas.

Po Mišių parapijos salėje susirinkus daugiau negu 100 asmenų, minėjimą pradėjo Ramovėnų Detroito skyriaus pirmininkas Mykolas Abarius. Invokaciją sukalbėti buvo pakviestas kun. Alf. Babonas. Buvo prisiminti ir pagerbti Klaipėdos vadavimo kovose žuvusieji šauliai ir savanoriai. Stasys Šimoliūnas, Detroite vienintelis likęs to sukilimo savanoris, buvo pakviestas uždegti žvakę, pagerbiant Klaipėdos vadavimo kovose žuvusius. 1991 m. kovo 13 d. Vilniuje žuvusiųjų prisiminimui žvakę uždegti pakviestas kun. Alf. Babonas. Pagerbtas ir Klaipėdos vadavimo kovų dalyvis, Lietuvos kariuomenės savanoris kūrėjas Stasys Šimoliūnas, jam prisegant gėlę.

Stasys Šimoliūnas, vienintelis Detroite likęs Nepriklausomos Lietuvos kariuomenės savanoris-kūrėjas ir Klaipėdos vadavimo kovų dalyvis.
Nuotr. **J. Urbono**

Žurnalistas Stasys Garliauskas savo paskaitoje apibūdino Klaipėdos krašto istorinę padėtį po I Pasaulinio karo, kovas dėl Klaipėdos krašto ir jo susijungimą su Lietuvos valstybe, sunkumus – ryšium su hitlerininkų veikla, Neumano-Sasso bylą, o taip pat ir šiandieninį gyvenimą Klaipėdoje. Mokytojas Kazimieras Gricius jautriai padeklamavo Balio Augino „Nežinomo kario kapas" ir eilėraštį iš Lietuvos Bažnyčių Kronikos.

Po to Mykolas Abarius Šaulių garbės žymeniu apdovanojo buv. „Švyturio" jūros šaulių kuopos vadą Bronių Valiukėną. Muz. St. Sližiui vadovaujant, visi dalyviai smagiai padainavo kelias dainas.

Mykolas Abarius rengėjų vardu padėkojo kun. Alf. Babonui, muz. Stasiui Sližiui, žurn. St. Garliauskui, Kazimierui Griciui, vėliavų tarnybai, sesėms šaulėms už paruoštas vaišes, o taip pat ir visiems dalyviams už atsilankymą.

Keletą žodžių tarė ir Stasys Šimoliūnas, pasidalindamas mintimis apie stebuklus Lietuvos istorijoje. Prieš šimtą metų Lietuva neegzistavusi, ji buvo išbraukta iš žemėlapių ir spaudos puslapių. Buvo tikras stebuklas, kad Lietuva atkūrė savo Nepriklausomybę. Antras stebuklas įvyko, kai beginkliai lietuviai, kovodami daina ir giesme, atgavo savo nepriklausomybę.

Minėjimas buvo užbaigtas Tautos himnu. Po minėjimo vyko vaišės ir pabendravimas. Minėjimą ruošė savanoriai kūrėjai, ramovėnai, St. Butkaus šaulių ir „Švyturio" jūros šaulių kuopos bei birutietės.

Regina Juškaitė

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS

Detroito Lietuvių Organizacijų centras maloniai kviečia visus atsilankyti į 77-jį Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą sekmadienį, vasario 5 d., Lietuvių Kultūros centre, 25335 West Nine Mile Rd., Southfield, Michigan 48034.

Minėjime pagrindinis kalbėtojas bus Artūras Paulauskas, Lietuvos Respublikos Generalinis prokuroras.

Informacijoms kreiptis į adv. Kęstutį Miškinį, Detroito Lietuvių Organizacijų centro pirmininką, tel. 1-810-967-2040.

PRISIMINTAS A.A. V. DAPKEVIČIUS

Sausio 17 dieną „Lietuviškų melodijų" radijo valandėlė, transliuojama Detroito apylinkėje antradieniais ir penktadieniais nuo 4 iki 5 val. po pietų, paminėjo a.a. Vinco Dapkaus - Dapkevičiaus dvejų metų mirties sukaktį.

Vincas Dapkevičius buvo gimęs 1886 metais Lietuvoje. Jaunystėje atvykęs į Pennsylvanijos valstiją, sunkiai dirbo anglių kasyklose kartu su kitais savo kartos lietuviais. Pramokęs anglų kalbą apleido kasyklas ir atvykęs į Detroitą, gavo darbą Fordo automobilių įmonėje. Čia dirbo iki pensijos. Prieš išeidamas amžinybėn, savo turtą paaukojo lietuviškoms organizacijoms, bažnyčiai ir įvairių lietuviškų projektų įgyvendinimui. Vienas tų projektų buvo išspausdinimas adv. Povilo Žumbakio radijo komentarų knygos „Balionai, bananai ir biurokratai". 205 puslapių, su 207 išnašomis ir 11 psl. indekso knyga minkštu viršeliu. Komentarai datuoti nuo 1992 m. liepos 2 d. iki 1993 m. lapkričio 28 d. Knygos komentarų temos liečia įvairius politinius, teisinius, ir ekonominius klausimus, tautiečių interesus užsienyje ir Lietuvoje. Knyga gaunama spaudos kioske, ar pas valandėlės bendradarbius. Knygos auka 15 dol. Knygos pelnas skiriamas lietuviškų radijo programų rėmimui ir lietuviškos spaudos darbų išlaikymui

LAIMINGO GYVENIMO KRISTINAI IR TOMUI

Danguolė ir Pijus Bielskai š.m. sausio 14 d. suruošė sutiktuves savo dukrai Kristinai Bielskutei ir jos vyrui Thomas Kikot, kurie pernai, spalio mėnesį susituokė Las Vegas, Nevada. Į pokylį, vykusį Katherine Legge Memorial Lodge, Hinsdale, Illinois, susirinko daugiau nei 200 svečių iš Pennsylvanijos, Ohio, Ontario, Wisconsin, Michigan, ir Illinois valstijų susipažinti su jaunavedžiais ir kartu su jais pabendrauti.

Svečius su jaunavedžiais supažindino Kristinos mamytė Danguolė Bielskienė. Jaunųjų garbei buvo sudainuota „Bravo,

Jaunavedžiai Kristina Bielskutė ir Thomas Kikot

bravisimo". Jaunasis padėkojo tėveliams už vaišes ir kvietė svečius kartu su jais vaišintis ir linksmintis.

Jaunimas linksminosi prie Tomo kolegų parūpintos „disc Jockey" muzikos, kurią jaunasis grojo savo programose, o vyresnieji turėjo progos pasivaišinti lietuvišku maistu ir prisiminti savo jaunystės dienas. Jaunieji įsikūrė Detroite, kur Kristina lanko Wayne State universitetą, o jaunasis yra Windsoro radijo stoties pranešėjas. Detroito miesto klausytojai oro bangomis buvo supažindinti su šių vestuvių eiga. Linkime Tomui ir Kristinai daug meilės ir saulėtų dienų. Tikimės, kad jie vėl įsijungs į Detroito lietuvių visuomeninę veiklą.

Im

DAYTONA BEACH, FL

Į NAUJUOSIUS METUS ŽENGIANT

Daytona Beach lietuviai Naujuosius 1995 metus pradėjo pirmąją Naujųjų metų diena su ruoštais pietumis, Hilton viešbučio restorane. Pietuose dalyvavo 59 asmenys.

Klubo pirmininkas Jonas Daugėla nuoširdžiai pasveikino dalyvius, [illegible] šį telkinio [illegible] gražiu sugyvenimu, vy[illegible] socialiniais pabendr[illegible] gražia veikla ruošiant minėjimus, šventes, koncertus. Padėkojo chorui „Sietynui" ir jo vadovui muz. Antanui Skriduliui už pratęstinimą dainomis ir giesmėmis lietuviškas pamaldas ir mūsų telkinio kultūrinę veiklą. Palinkėjo visiems sveikatos ir laimingų Naujųjų 1995 metų.

Sugiedojus Lietuvos himną, Gediminas Lapėnas savo sukurta malda, prašė Aukščiausiojo palaimos visiems šio telkinio lietuviams, tėvynėje vargstantiems tėvynainiams, amžino atilsio žuvusiems kovose už Lietuvos laisvę ir tėvynės Lietuvos šviesesnę ateitį.

Maldoje pagarbiai prisiminti 1994 metais mūsų telkinio mirusieji – a.a. R. Barūnas, a.a. Jonas Kapčius, a.a. Alfonsas Ilekis, a.a. Sofija Purienė. Pasimelsta ir už šiuo metu sunkiai sergančius Antaną Zindžių, Adolfą Šimkų, Onutę Karašienę ir Stasį Šarauską.

Meninėje programoje talentingoji rašytoja ir aktorė Birutė Pūkelevičiūtė paskaitė savo kūrybos vaikams skirtą kūrinį „Daržovių gegužinė". Skaitė su giliu įsijautimu, vaidyba ir dalyvius maloniai nuteikė. Klubo valdyba atsidėkodama Birutei (A. Šilbajoris) įteikė gyvų gėlių puokštę.

Pietums baigiantis, klubo valdybos pirmininkas Jonas Daugėla padėkojo savo valdybos [illegible] ir nariams už šį Naujųjų [illegible]ruošimą ir painformavo [illegible] klubo veiklą.

Dalyviai vieni su kitais [illegible]kinosi [illegible] linkėjimais, valandėlę pabendravo. Gaila, kad retėjo mūsų gretos. Duok, Dieve, kad 1995 metai būtų laimingesni.

NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ IR „SIETYNO" KONCERTAS

Vasario 12 d. vyks tradicinės lietuvių pamaldos Ormond Beach Prince of Peace bažnyčioje. Po pamaldų salėje vyks Lietuvos nepriklausomybės šventės prisiminimas, o po to gerėsimės mūsų telkinio meno ansamblio „Sietynas" tradiciniu metiniu koncertu. „Sietynui" vadovauja muz. Antanas Skridulis. Nuoširdžiai chore dalyvaujantys vyresnio amžiaus choristai paruošia gražių dainų ir giesmių programas. Po koncerto vyks visų dalyvių pabendravimas, vaišės.

LANKYSIS VYSKUPAS PAULIUS BALTAKIS

1995 m. kovo 9 d. Daytona Beach lietuvius aplankys vyskupas Paulius Baltakis, OFM. Jo viešnage rūpinasi žurnalistas ir visuomenininkas Algirdas ir Danutė Šilbajoriai. Viešnagės metu vysk. P. Baltakis Prince of Peace bažnyčioje minėtą dieną aukos šv. Mišias, o prieš tai klausys išpažinčių. Po pamaldų vysk. Paulius Baltakis salėje padarys pranešimą apie sielovados ir Religinės šalpos veiklą. Pabaigoje vyks su Jo Ekscelencija pabendravimas. Malonu, kad ir mūsų gražų, nors negausų lietuvių telkinį aplanko garbingi svečiai. Vysk. P. Baltakis šia proga aplankys ir kitus lietuvių telkinius Floridoje.

BENDROS TAUTYBIŲ PAMALDOS

Kasmet Daytona Beach gyvenančios tautybės suruošia bendras pamaldas. Šiais metais tokios pamaldos vyks sausio 22 d. 2:30 val. p.p. Prince of Peace bažnyčioje, Ormond Beach. Šiose pamaldose ir šiais metais dalyvaus Lietuvių klubo valdyba su Lietuvos vėliava, kurią lydės tautiniais drabužiais pasipuošusios lietuvės. Pamaldų metu pareiškimus padarys ir Lietuvių atstovas, o pabaigoje bus giedamas Lietuvos himnas.

Būtų labai gražu, kad ruošiamuose renginiuose, pamaldose gausiai dalyvautų ir lietuvių visuomenė.

LB FLORIDOS APYGARDOS SUVAŽIAVIMAS

Lietuvių Bendruomenės Floridos apygardos atstovų suvažiavimas vyks Daytona Beach, FL 1995 m. vasario 24-25 d. Suvažiavimą globoja LB Daytona Beach apyl. valdyba, kuriai vadovauja dr. Birutė Preikštienė. Suvažiavimas vyks Treasure Island Inn viešbutyje. Suvažiavimo metu bus simpoziumas tema: „Lietuvių Bendruomenė ir Lietuva". Taip pat suvažiavime bus aptarta LB Floridos apylinkių ir apygardos parama LTOK, ruošiantis 1996 m. Olimpiadai Atlantoje. Diskusijose dalyvaus sporto organizacijų atstovai Vytautas Grybauskas, R. Gaška ir kiti. Numatoma suvažiavime nuodugniai aptarti LB Floridos apygardos ir apylinkių būsimąją veiklą. Laukiama, kad į suvažiavimą gausiai atvyks apylinkių atstovai su gerais, konkrečiais veiklos siūlymais.

Jurgis Janušaitis

Lietuvių parodėlė Tarptautinėje mugėje, Detroite. Iš k. – Stefanija Kaunelienė ir Bob Ramsey, padėjęs parodėlę įrengti.
Nuotr. **Vlado Staškaus**

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: $95.00. Foreign countries $110.00

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

Už „Draugo" prenumeratą atsilyginama iš anksto

	Metams	½ metų	3 mėn.
JAV	$95.00	$55.00	$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$110.00	$60.00	$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	$55.00	$40.00	$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$60.00	$45.00	$35.00
Užsakant į Lietuvą –			
Oro paštu	$500.00	$250.00	
Tik šeštadieninio laida	$160.00	$85.00	
Paprastu paštu	$100.00	$55.00	
Tik šeštadienio laida	$55.00	$55.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

• **Lietuvos** Caritas federacijos socialinė tarnyba drauge su Konservatorių partijos Kauno skyriumi ir Kauno miesto Socialinės rūpybos skyriumi Kaune organizavo kalėdinės labdaros akciją. Neturtingiems žmonėms buvo parengti ir išdalinti 3,187 kalėdiniai maisto paketai.

• **„Draugas"** į namus – svečias, kuris niekad nenusibosta.

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Ophtalmologas/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. **Susitarimui** (kalbėt angliškai) **tel. 708-422-8260**

Kab. 312-735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba **(708)246-6581**
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p.p.-7 v.v., antrd. 12-30-3 v.p.p. trečd. uždaryta, ketvd. 1-3 v.p.p. penkt. ir šeštd. 9 v.r.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba **(312) 489-4441**
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. VILIJA KERELYTĖ
Chiropraktinis gydymas, sveikos mitybos pritaikymas ir akupunktūra
7271 S. Harlem, tel. 708-594-0400
Bridgeview, IL 60455
Valandos pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2609
Valandos pagal susitarimą
Vakarais ir savaitgaliais **tel. 708-834-1120**

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd. 2 v. p.p.-7 v.v., antr. 9 v.r.-12, ketvd. 12-4 v.p.p., penktd. 12-6 v.v.

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

Dr. RAIMUNDAS RUGINIS
Chiropraktinis gydymas nuo nugaros, kaklo ir galvos skausmų
1025 Ogden Ave.
Lisle, IL 60532
Tel. 708-963-1410

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šeštd. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Lietuvos Vyčiai, atlikę kalėdinę programą Mokslo ir pramonės muziejaus ruoštoje kasmetinėje „Christmas Around the World" šventėje.

Nuotr. **Jono Tamulaičio**

RUSIJA SOVIETŲ SĄJUNGOS RIBOSE

JUOZAS ŽYGAS

Tie, kurie 1949 m. kūrė NATO, kad apsaugotų Vakarų pasaulį nuo sovietinės Rusijos grėsmės, dabar karste apsiverstų, jeigu galėtų. Rusiškoji meška nuo persiėdimo šiek tiek sunegalavo. Gerieji „dėdės": Amerika, Britanija, Prancūzija ir net Vokietija aplinkui tūpčioja. Vieni su termometru, kiti karštu kompresu, ricina ir susirūpinusiais veidais, kad tik vargšė kojų neužverstų. Jeigu kojas užverstų, ką mes be „meškutės" darysime? Kas tvarką pasaulyje palaikys?

Pasaulis tapo lyg „Psichiatrinė palata". Būtų linksma, komiška ir smagu, jeigu nebūtų tragiška ir baugu. Vakarų pasaulis, ypač Amerika, išleido šimtus bilijonų, kad nuo tos meškos apsigintų, o dabar aplinkui šokinėja. Dešimtmečiais apie komunizmo sugriuvimą ir išlaisvinimą buvo kalbama, o dabar, sugriuvimui įvykus, išsigando, kad tik buvę vergai neišbėgiotų. Maskva dešimtmečiais, gal net šimtmečiais, apie „vieningą ir nedalomą didžiąją Rusiją" kalbėjo, o dabar jos žodžius vakariečiai net užsimerkę sutartinai kartoja. Visai užmiršę tai, ką jie taip neseniai be sustojimo kartojo.

Užmiršo tai,kad karas buvo vedamas už tautų laisvę, o „šaltasis karas" — tai buvo pasipriešinimas sovietinės Rusijos imperiniams kėslams. Amerikoje valdžios keičiasi: ne tik žmonės, bet ir partijos, stovinčios prie vairo. Tačiau užsienio politika mažai pasikeičia. G. Bush buvo didžiausias „nedalomos Rusijos" ir M. Gorbačiovo rėmėjas. Nors Bill Clinton rinkimų metu žadėjo viską geriau daryti, tačiau, į valdžią atėjęs, užsienio politikoje George Bush pėdomis eina. Tad rinkimai didelio pagerėjimo ir skirtumo neatnešė.

Pradėjus sovietinei imperijai byrėti, pačioje pradžioje ir Maskvoje lyg šiltesnis vėjelis dvelktelėjo. Buvo pradėta viešai apie komunizmo, Stalino klaidas ir apie demokratiją kalbėti. Taip pat Rusijoje buvo balsų, kad jai nereikia užimtų teritorijų, nes jos Rusijai daugiau kainuoja — negu naudos duoda. Tokios kalbos, lyg pavasario saulė, daugelį iš ilgos žiemos miego pažadino. Subruzdo sovietinės Azijos islamiškos tautos ir ypač Kaukazo kalnynas. Kaukazas yra baltosios rasės ir civilizacijos lopšys. Baltoji rasė, kuri yra vadinama indoeuropiečiais, Amerikoje vadinama „caucasians". Kaukaze be mums gerai žinomų armėnų, gruzinų, čerkesų, yra dar pagarsėjusių čečėnų, yra dar daug mažų tautelių. Tai yra mineralais turtingas, aukštų viršūnių ir sunkiai praeinamas kalnynas. Nelaimė, kad istorijos tėkmėje, kaukaziečiai tarpusavyje kovojo, tad dažnai atėjūnų būdavo užkariauti.

Čečėnams paskelbus nepriklausomybę, niekas neskubėjo jų nepriklausomybės pripažinti, vien todėl, kad tai buvusi Rusijos kolonija. Jeigu tai būtų kokia Ramiojo vandenyno salelė, tik su keliasdešimt tūkstančių gyventojų, problemos nebūtų buvę. Lietuva, kuri pati prieš trejetą metų pripažinimo ieškojo, dabar irgi meškos erzinti nedrįso. Maskvai karinę jėgą panaudojus ir pradėjus bombardavimą, Clintonas, kuris pats tvarkdario rolę vaidina, pasakė: „Tai yra Rusijos vidaus reikalas". Maskvai to ir tereikėjo. Atrodo, kad nepaisant paneigimų, vis tik yra Maltos (ar kaip kitaip vadinsime) susitarimai, kai Clintonas su Jelcinu įtakos zonomis pasidalino. Apie tokias įtakos zonas buvo galima pajusti, Amerikos kariams išlipus į Haiti, kai Maskva visiškai tylėjo ir jokio „jankių imperializmo" neminėjo. Toks zonomis pasidalinimas mažosioms Rusijos kaimynėms nieko gero nežada.

O Lietuvai yra dvigubas pavojus, kadangi buvusiuose Rytprūsiuose, nors tik „laikinai", rusai savo bazes įsitaisė. Kraštas,kuris buvo jiems tik laikinai pavestas, dabar jau tapo: „Kaliningrado sritis, sudaryta iš senų, amžinų Pabaltijo slavų žemių (Didž. Sovietinė enciklopedija)". Gruodžio mėn. baltiečių delegacija lankėsi Baltuosiuose rūmuose. Išklausius valstybės departamento pareigūnų pranešimus, buvo galima klausti klausimus. Dr. J. Genys paklausė dėl Karaliaučiaus padėties. Jam atsakė: „1991 m. Amerika pripažino Rusiją Sovietų Sąjungos ribose". Toks tariamas išsireiškimas į klausimą neatsako, bet iškelia dar papildomų klausimų. Nejaugi Valstybės departamento kalbėtojai nemato skirtumo tarp Sovietų Sąjungos ir santarvininkų mandatu jai laikinai administruoti pavestos teritorijos? Pagal kokią tarptautinę teisę, Amerika gali santarvininkų nutarimus pakeisti?

AR BUS ATLEISTA UŽ ČEČĖNIJOS GENOCIDĄ?

ONA VOVERIENĖ

Kai krikščioniškasis pasaulis šventė šv. Kalėdas ir žmonės linkėjo vieni kitiems laimingų Naujųjų metų, Čečėnijoje liejosi kraujas, širdį stingdė motinų, apkabinusių savo užmuštus vaikelius, rauda. Kūčių išvakarėse girtas generolas P. Gračiovas, rusų armijos vadas, per TV paskelbė pasauliui dar vieną jau kelintąjį melą, kad Čečėnijos žudynės, tai tik kovojančių dėl valdžios grupuočių susidūrimas. P. Gračiovo melas teisina B. Jelcino melą, kad dvasinga, laisvę ir savo kalnus mylinti ir tautos tradicijas sauganti čečėnų tauta — tai kriminaliniai nusikaltėliai, banditai. Taip prieš 50 metų buvo vadinami ir geriausi lietuvių tautos sūnūs, savo prasminga mirtimi apgynę Lietuvos, didvyrių žemės garbę.

Tai, kas vyksta dabar Čečėnijoje — pasibaisėtina. Tai totalinio tautos genocido veiksmai, kuriais užsimota nepalikti žemėje nei vieno čečėno. Antra vertus — tai Rusijos naujausių ginklų, uždraustų tarptautinių organizacijų, — adatinių, vakuuminių, kasetinių ir cheminių bombų išbandymų ant gyvų taikinių poligonas. Beje, kaip ir Jugoslavijoje. Tie, kurie nežuvo nuo bombų, nebuvo sutraiškyti tankų, žūsta nuo kvėpavimo takų, regėjimo, virškinimo organų apnuodijimo. Tūkstančiai palaidotų po griuvėsiais žmonių ne tik čečėnų, bet ir agresoriaus tautiečių, negelbstimi, nes kas dešimt minučių kartojasi begalinių antskrydžių atakos. Juda kariuomenė iš Rusijos rytų ir vakarų, iš Chabarovsko, Estijos ir Latvijos pasienių į Kaukazą.

Jungtinės Tautos, EBSO, Tarptautinis Raudonasis kryžius — tyli. Kam jie tada reikalingi pasauliui, jeigu užmiršo savo pagrindinę žmogiškumo funkciją? Tyli valstybės. Tylėdamos tampa Rusijos nusikaltimo prieš žmogiškumą bendrininkėmis. Ar atleis joms Dievas, istorija ir ateinančios kartos tas žmoniskumo išdavystės ir silpnumo dienas?

Lietuvoje tūkstančiai žmonių protesto prieš Rusijos agresiją mitinguose, paramos Čečėnijai akcijose jau įrodė esą žmonėmis: rašytojai, mokslininkai, konservatorių ir krikščionių demokratų moterų organizacijos, Tėvynės Sąjungos (Lietuvos konservatorių), Sąjūdžio žmonės. Prabudo ir daugumiečių Seimas, kreipęsis į Europos Saugumo ir bendradarbiavimo organizaciją „dėl itin šiurkštaus žmogaus teisių pažeidimo... Rusijos Federacijoje..." („Lietuvos aidas", 1994, gruod. 23). Taigi, varnas varnui akies nekerta, nepripažindamas Čečėnijos nepriklausomybės.

Rusų generolai Babičevas, Vorobjovas, Afganistano karo vadas Gromovas, generolas Lebedis atsisakė žudyti moteris ir vaikus. Į mitingus renkasi Rusijos demokratai — jie mušami, areštuojami. Buvęs Rusijos disidentas Sergiejus Adamovičius Kovaliovas, likęs Grozne ir pasirinkęs geriau mirtį, o ne jo tautos vadų propaguojamą melą, skelbia pasauliui tiesą apie čečėnų tautos genocidą, tarsi muilo burbulus sprogdina agresoriaus melą pasauliui.

Masiškai suiminėjami čečėnai, gyvenantys Maskvoje, kituose Rusijos miestuose, jų likimas neaiškus. Jau surastas Čečėnijos okupantų statytinis Salambekas Chadžijevas. Kaip ir kadaise Lietuvon, išgabenus į Sibiro gulagus 700,000 šviesiausių lietuvių, taip dabar ir į Čečėniją prisiunčiama iš Rusijos 12-13 tūkstančių „specialistų". Jų ramybę saugos Rusijos tankai ir kareiviai, o Rusijos milicininkai, kaip ir kadaise Lietuvoje istrebiteliai, toliau naikins kalnuose pasislėpusius čečėnus.

Kalėdų šventą rytą dvidešimto amžiaus pabaigoje nukryžiuota tauta... Vien tik Kalėdų dienomis nužudyta 423 moterys, vaikai, seneliai... O pasaulis ir jo galiūnai ramiai giedojo: „Tyli naktis, šventa naktis..."

Danutė Bindokienė

Už svetimas nuodėmes

Martin Luther King šventės proga Amerikos žiniasklaida plačiai pamini jo kovą už lygias teises juodosios rasės amerikiečiams ir pasikeitimus, įvykusius nuo 1960-68 m. laikotarpio, kai jo organizuojamos protesto eisenos buvo kone kasdieninis reiškinys ir iššaukė visame krašte daug reakcijos. Čikagoje tokios užuominos dažniausiai stabteli prie Marquette Parko, anuomet nuolat vadinamo rasinės diskriminacijos ir neapykantos židiniu.

Kam teko maždaug 1966 m. gyventi Marquette Parko apylinkėje, gerai prisimena neramumus ir demonstracijas — policiją, minias ir ypač žiniasklaidą, besistengiančią pagauti kiekvieną „sensaciją" ir paskleisti po visą šalį. Atsimename ir tai, jog tam tikru laiku vengėme prisipažinti esą tos apylinkės gyventojai, nes tuomet į mus buvo žiūrima, kaip į kažkokius puszmogius, kupinus neapykantos kitos rasės žmonėms. Iš tikrųjų pakako išsitarti, kad esi lietuvis ir tuoj kas nors užsimindavo apie rasinę įtampą Marquette Parke. Veltui būtume mėginę įtikineti, kad didžiausi triukšmadariai eitynių dieną suvažiuodavo ne tik iš kitų Čikagos vietų, bet ir iš tolimesnių miestų. Daugiausia čia pasidarbavo „naujieji naciai", organizuodami kraštutinių baltųjų demonstracijas ir visokiais būdais ugdydami, kurstydami rasinę neapykantą. Antra vertus, apylinkėje juk gyveno ir daug kitų tautybių žmonių, ypač airių bei lenkų, kurie labai uoliai įsijungdavo į triukšmingos minios eiles. Tiesa, pasitaikydavo ir lietuvių, jaunų pramuštgalvių, tačiau lietuviai tėvai tramdė savo jaunimą, nes „chuliganiškai elgtis — gėda". Deja, žiniasklaida mėgo pabrėžti, kad apylinkėje įsikūrę daug lietuvių, tarytum tik jie vieni buvo atsakingi už integracijos stabdymą.

Praėjus beveik 30 metų nuo anų sąmyšio dienų, Marquette Parko apylinkė gerokai pasikeitė. Pasikeitimas vyko ir tebevyksta ramiai. 1990 m. apylinkėje iš 15,243 gyventojų buvo 71.6% baltųjų, 25.5% juodųjų. Pastarųjų procentas šiuo metu daug didesnis. Dalis lietuvių išsikėlė į kitas gyvenvietes nenoromis, per daug neskubėdami ir tik tuomet, kai naujųjų kaimynų tarpe jau pasidarė neįmanoma gyventi. Apylinkė pamažu stabilizuojasi, stengiamasi, kad ji nevirstų dar vienu getu. Nemažai lietuvių liko senose vietose — vieni iš užsispyrimo, kiti neturėdami galimybių išsikelti kitur. Apylinkėje pasitaiko nusikaltimų, bet galbūt nedaug daugiau, kaip kitose didmiesčio vietovėse. Niekas „nedegina kryžių" prie juodų kaimynų namų, nedaužo jiems langų, neapšaukia pažeminančiais vardais. Tai šiuo metu dažniau atsitinka baltiesiems — ir lietuviams.

Deja, žiniasklaida, kai prisimena Marquette Parką, nebepabrėžia, kad lietuviai yra tolerantiški ir sugyvena su kitos rasės žmonėmis. Neatsiprašoma ir už anų dienų priekaištus mūsų adresu, kai buvome vadinami rasistais ir dar blogiau.

Prisiminus tuos įvykius, analogiškai peršasi mintin ir kiti bjaurus priekaištai lietuviams — žydšaudžiai. Nepaisant įrodinėjimų, kad Lietuvos teritorijoje žydų tautybės žmonės nuo didžiojo kunigaikščio Gedimino laikų ir dar anksčiau — naudojosi visomis pilietinėmis teisėmis bei laisvėmis, o tik Vokietijos nacių okupacijos metais jie pradėti persekioti, vis tiek lietuvių vardui drebiama gėdos dėmė.

Nesakome, kad į tuos baisius nusikaltimus nebuvo įsijungę ir kai kurie lietuviai, bet tai nežymi mažuma, kaip ir anie triukšmadariai Marquette Parke, sudarę galbūt tik vieno nuošimčio dalelytę įsikarščiavusioje minioje. Mes ir pirmuosius, ir pastaruosius griežtai smerkiame, o jų elgesiui nepritariame.

Matyt, lietuviams jau taip lemta — vis būti kaltinamiems už svetimas nuodėmes, net ilgai po to, kai tikrieji kaltininkai išnyksta užmarštyje. Rodos mes stokojame savigarbos (ji nuolat pasireiškia, ypač ten, kur nereikėtų) ir turėtume tvirčiau kovoti prieš savo vardo teršimą. Ne visuomet naudinga ar protinga skriaudas nutylėti.

SIRENOMS KAUKIANT IR MIESTAMS DEGANT

JUOZAS ŽYGAS

12

Einame gatve, dairomės. Prie vieno namo lenta, kur rašoma, kad tame name kurį laiką gyveno hercogas Albrecht von Wallenstein, pasižymėjęs 30 metų kare karo vadas. Mums taip besidairant, prie mūsų prieina viršila ir klausia, ko mes dairomės ir ką mes čia veikiame. Paprašo mūsų dokumentų. Kadangi jis nėra policininkas, tai galbūt teisės ir neturi žmones gatvėje stabdyti, bet karo metas ir teisybės svetimame krašte nepradėsi ieškoti. Paduodame savo pažymėjimus. Pamatęs, kad mes net iš Sonnebergo, nustebęs mūsų klausė, kaip mes čia atsiradome? Ką nors reikia sakyti, tad pasakiau, kad mes atvažiavome Bambergo pasižiūrėti. Jis nustebusiu žvilgsniu į mus pasižiūrėjęs pasakė: „Žmogau, esi išprotėjęs! Dabar karas vyksta".

Žinodamas, kad sviestu košės nepagadinsi, tad pradėjau vokišką kultūrą girti ir jam pasakiau: „Esame daug skaitę apie Bambergą, jo architektūros paminklus ir meno šedevrus. Norėjome juos pamatyti. Dabar karas vyksta, ką galime žinoti!" Kuomet apie vokišką kultūrą kalbėjau, mačiau, kad jo veidas keitėsi. Matomai, paliečiau jo vokišką, o gal ir bavarišką gyslelę. Grąžino mūsų pažymėjimus ir paklausė kuomet mūsų traukinys išvyksta. Į laikrodį pasižiūrėjęs, dar patarė keletą žymesnių vietų nepraleisti ir jas apžiūrėti. Supratau, kad greičiausiai jis vietinis buvo, tad ir mano kalba jam patiko. Dar po senamiestį pasisukioję ir pusėtinai neblogai pavalgę, ėjome į geležinkelio stotį.

Nuo vilko ant meškos užbėgome

Nuėjus į stotį, ilgai laukti nereikėjo, gana punktualiai atėjo mūsų traukinys. Gana daug keliauiančiu, bet vietas susirandame. Gal kokį pusvalandį pavažiavus, pasigirdo balsas: „Reiseschein, Reiseschein bitte!" Supratau, kad tikrina kelionės leidimus. O mes jokio leidimo neturime. Tai mums pamoka, kad reikia geležinkelio magistralių vengti. Jeigu traukinys sustotų, tai būtų galima išlipti ir nueitį į priekinius vagonus, kurie jau bus patikrinti. Bet traukinys nestoja. Nemalonu su policija reikalus turėti, bet ir jokios baimės nėra. Pagaliau mums nebuvo sakyta, kad traukiniais važinėti negalima. Ilgai laukti nereikėjo, į mūsų vagoną įėjo du policininkai.

Ta pati jau girdėta melodija. Pagaliau prie mūsų prieina. Mes, žinoma, leidimų neturime. Klausia, kur važiuojame? Atsakau, kad į Coburgą, o ten persėsime į traukinį, einantį į Sonnebergą. Ir vėl klausia, kodėl be leidimų važiuojame? Sakau, kad mums apie jokius leidimus nebuvo nieko sakyta. Be to, stotyje taip pat jokių suvaržymų nėra parašyta. Tuomet mums pasako, kad esame areštuoti ir liepia su vienu iš jų eiti. Mes einame į traukinio priekį. Vagonai lyg dumplėmis sujungti ir galima iš vagono į vagoną pereiti. Pereiname keletą vagonų. Vokiečiai į mus su įtarimu žiūri. Pagaliau priekiniame vagone yra lyg policijos kambarėlis. Atrakina duris, ten jau vienas į mus panašus sėdi. Mums pasako, kad Lichtenfelse būsime išlaipinti ir į policijos nuovadą pristatyti.

Kiek pavažiavus, traukinys sustoja — tai jau Lichtenfelsas. Mus, kaip areštuotus, į nuovadą varo. Gatve einant, vokiečiai ir vėl į mus, kaip į didelius nusikaltėlius, žiūri. Nuovadoje surašo protokolą ir vėl klausia, kur mes važiuojame. Pasakau kur ir pridedu, kad iš ryto turime darbe būti. Protokolą rašantysis pasižiūri į laikrodį ir į ant sienos kabantį traukinių tvarkaraštį. Pakiša mums tuos protokolus pasirašyti. Ant greitųjų perskaitęs pasirašau. Tuomet policininkas, kuris mus atvedė, liepia vėl eiti ir veda atgal į stotį. Mūsų palydovas gana rūstus. Jis sako, kad be reikalo važinėjate, o dabar į bėdą patekote. Aš jam sakau, kad menka čia bėda. Jam toks atsakymas, atrodo, nelabai patiko. Tad mums sako, Sonneberge dar turėsite reikalų su policija. Aš jam vėl juokais sakau, o vis tik apsimokėjo. Pamatėme Bambergą, o dabar jo dėka ir su Lichtenfelsu šiek tiek susipažinome. To jau buvo per daug! Gana rūsčiu tonu pasakė, jeigu dar sykį pateksime — tai taip lengvai nepasibaigs!

Policininkas mus į stotį ir į vagoną nuveda. Prigrasina, kad tiesiai į namus važiuotume. Jam nueinant padėkoju už malonią kompaniją. Atsisukęs piktai pasižiūrėjo ir galva pakraipė. Parvažiavome be jokių didesnių nuotykių. Brolis nerimauja dėl to žadėto su policija pasimatymo.

Nuvargę greitai taisomės miegoti. Darbe iš ryto apie mūsų vakar dienos nuotykius pasakau tai vokietaitei iš įstaigos. Beje ji ne tik graži, bet ir vardas gražus — Rosmary. Pradėjo man obuolių atnešti, nors jie patys sodo neturi. O šiaip mes jokių vaisių negauname, nors pašlaitės apaugusios sodais. Apskritai, lengviau būtų iš žąsino avižų gauti, negu iš tiuringiečio obuolį. Kuomet jai apie tuos nuotykius pasakojau, tai ji labai susirūpinusi klausėsi. Bet kuomet pasakiau, kad buvome areštuoti, tai ji labai nusiminė. Man teko ją raminti, kad nieko blogo nebus. Darbe daug kalbėti nebuvo laiko. Tačiau pasitaikė, kad per pysryčius ji prie manęs prisėdo.

Vis tik vokiškoje galvosenoje nuo senų senovės yra įprasta, kad su policija susidurti yra labai rimtas reikalas. O mes per tas okupacijas įpratome į visokius potvarkius ir valdžios pareigūnus pro pirštus žiūrėti. Žinoma, Vokietijoje valdžia tebebuvo valdžia. O aš jau išmokau, kaip su jais kalbėti reikia. Ir pačiam pikčiausiam vokiečiui tik pradėk jų aukštą kultūrą girti, tai bematant jų širdys atsileidžia. Tik žinoma, jie nesijuokia, nes tvarka privalo būti. Tad valdžios atstovui juoktis nepridera, bet tuomet visokių nuolaidų galima tikėtis.

Praėjo diena ir kita, apie būsimą pasimatymą su policija, beveik užmiršau. Savaitei einant į galą, penktadienį ateina Rosmary ir susirūpinusi sako, kad mes abu esame šaukiami į policiją. Apie tai pasakiau meistrui, kuris apie tas mūsų bėdas jau žinojo. Tad jis liepia, pietus pavalgius, tiesiog į policiją eiti. Mes taip ir darome. Policijoje jau keletą sykių buvę, tad visai be baimės einame. Kuomet budinčiajam prisistatome, tai liepia eiti į trečią aukštą, pas kapitoną. Atrodo, juo aukštesnis pareigūnas, tuo aukščiau ir jo kabinetas yra!

Įėjęs mandagiai pasisveikiname su už stalo sėdinčiu policijos kapitonu. Jis pasako, kad gavęs protokolą ir Lichtenfelso. Gana mandagiai kalba. „Gaila, bet užsieniečiams darbininkams, neleidžiama už gyvenamojo miesto ribų važinėti.Gaila, ,bet toks yra įstatymas". Jam pasakau, kad mes nesame darbams išsiųsti, bet pabėgėliai. Ir padedu ant stalo tą teatro evakuacinį pažymėjimą, su komisaro parašu, ereliu ir Heil Hitler. Tą Hitler ant viršaus padėjau. Jis su dėmesiu viską skaitė. Kuomet į mus atsisuko,tai aš jam pradėjau tą dainelę (kurią jau atmintinai žinojau) apie vokiečių kultūrą dainuoti. Dar pridėjau, kad visą laiką apie Vokietiją svajojome, tad dabar norime ją pamatyti.

Jis jau malonesniu tonu, beveik tėviškai, mums sakė. „Aš labai gerai suprantu, gaila, bet tvarka yra tvarka". Jeigu mes norime kur važiuoti, tai tereikia tik pas jį ateiti ir jis mieliausiai leidimą išrašys. Palinki mums sėkmės ir pasako, kad galime eiti. Budintysis sugrąžino mūsų dokumentus. Iš karto pastebėjau, kad ant jo buvo antspaudas uždėtas: „Savininkas be policijos sutikimo negali Sonnebergo apleisti". Tai perskaitęs pagalvojau, nepaisant jo mandagumo, vis tik tokį antspaudą uždėjo.

Pradedu susirašinėti

Aš jau gaunu lietuvišką spaudą, kurioje randu įvairius adresus. Pradėjau rašinėti. Mano išsiųsti laiškai jau davė rezultatų. Gavau laiškus iš Lietuvių sąjungos Berlyne. Mano paieškomų asmenų adresų neturi. Prašo atsiųsti adresus lietuvių iš mano apylinkės. Pasirašė R. Skipitis. Tą jo prašymą išpildžiau.

(Bus daugiau)

KAIP LIETUVA PASIPUOŠĖ KALĖDOMS

Vilniuje

Centrine Lietuvos Kalėdų eglė Vilniaus Rotušės aikštėje buvo pradėta puošti gruodžio 23-iąją. Ji daugiau kaip dvidešimt metrų aukščio (tokios aukštos sostinėje dar nebuvo) prieš Kalėdas buvo atgabenta iš Verkių girininkijos. Jos ir aikštės papuošimas miestui kainavo apie 30,000 litų.

Papuošalus eglei jau ketvirti metai kuria dailininkė F. Linčiūtė-Vaitiekūnienė. Šiais metais ją puošė apie 200 įvairiaspalvių blizgančių, nuo lengviausio vėjo besisukinėjančių „pinigėlių" ir šeši varpeliai, pratęsiantys varpelių virtinę Pilies gatvėje. Pasak dailininkės, labai gaila, kad ir šiemet Kalėdas sutikome nesulaukę sniego — jis būtų pats gražiausias papuošalas. Todėl menininkė stengėsi kurti žaislus kuo paprastesnius, bet gyvesnius ir žaismingesnius.

Betliejus, prieš ketverius metus sukurtas taip pat F. Linčiūtės-Vaitiekūnienės, padovanotas Bernardinų bažnyčiai. Anot Vilniaus miesto valdybos kultūros skyriaus inspektorės O. Šaltytės, sunku šiais laikais garantuoti tokiam brangiam daiktui apsaugą, tad verčiau juo tegu pasidžiaugia į bažnyčią atėję tikintieji.

Eglė, Rotušės aikštė ir aplinkinės gatvės sužibo Kūčių dieną. O nurengiama eglė buvo sausio 9-ąją.

Kalėdų naktį visose Lietuvos bažnyčiose per Piemenėlių mišias buvo pašventinti ir įsižiebė Betliejai. Vilniuje, arkikatedroje bazilikoje, jau treti metai Betliejų kuria dailininkė M. Čepukienė. Šioje pagrindinėje šalies šventykloje, sugrąžintoje tikintiesiems prieš šešerius metus, kasmet vis kitokios prakartėlės. Šiemet ji įrengta, laikantis pagrindinių kanonų reikalavimų: pačiame centre Kristus, Marija ir Juozapas, akcentuojamas Kristaus gimimo aplinkos autentiškumas. Betliejaus fonas ir grindys iškloti pilka drobe, tamsiai mėlyname danguje dega žvaigždė, „ganosi" keli ėriukai.

Kaune

Kauno miesto valdžia, visus metus stokodama lėšų įvairioms miesto gyvenimo reikmėms, nedaug galėjo išleisti ir Kalėdų švenčių proga. Pagrindinė Kauno eglė miesto lėšomis pastatyta Vienybės aikštėje, prie Vytauto Didžiojo karo muziejaus. Dvylikos metrų aukščio eglė buvo atvežta iš Pakaunės miškų. Už ją ir jos kelionę iki miesto centro buvo sumokėta 1,500 litų. O eglės puošimas atsiėjo 12,500. Kauniečius ji džiugino iki sausio 10-osios — iki to laiko apmokėta už elektros energiją.

Neprastesnė miškų gražuolė stovi ir Laisvės alėjoje esančio fontano vietoje, priešais „Merkurijaus" parduotuvę. Tik ją čia pastatė ir papuošė firmos, mokančios už fontano eksploataciją. Gruodžio 22-ąją Rotušės aikštėje savo dvylikos metrų aukščio eglę baigė puošti ir korporacija „Sabina", nusprendusi prisidėti prie šventinio Kauno veido.

Beveik prie kiekvieno didesnio Kauno prekybos centro puikuojasi mažesnė ar didesnė eglė. Restorano „Pasimatymas" direktorė D. Bareišytė savo ir šalimais įsikūrusių firmų valdas papuošė šešiomis nedidelėmis eglaitėmis, kad šventinė nuotaika atsirastų jau prieš užsukant vidun.

Klaipėdoje

Klaipėdoje Kalėdų eglės papuošė dvi uostamiesčio aikštės — prie „Klaipėdos" viešbučio ir Teatro. Likus iki Kalėdų porai savaičių, buvo susigriebta, kad miestas šventes sutiks be eglių: Klaipėdos miesto savivaldybė visiškai neturėjo pinigų. Teko kreiptis į bankus.

Eglės atvežimas ir papuošimas aikštėje prie „Klaipėdos" viešbučio „Vakarų bankui" kainavo 10,000 litų. Eglę į Teatro aikštę už 1,500 litų atgabeno „Vilniaus banko" Klaipėdos skyrius. Už jos papuošimą miesto kultūros skyrius sumokėjo 4,000 litų. Naujus papuošalus sukūrė dailininkai V. Šadauskas ir E. Dučinskaitė. Girliandos ir papuošalai pakabinti Valstybinio komercinio banko Klaipėdos skyriaus pirmajame. Visos eglės nukirstos Sernų girininkijoje ir yra apie šešiolikos metrų aukščio.

Žybsinčiomis girliandomis pasipuošę Klaipėdos senamiesčio ir Tiltų gatvės medžiai. O štai parduotuvių vitrinos apsiribojo tik turkų gamybos blizgučiais ir stikliniais bumbulais. Originaliai Kalėdų proga savo vitrinas papuošė tik „Žemynos" maisto, „Rūtelės" parfumerijos ir „Elvitos" drabužių parduotuvės.

Šiauliuose

Vakarais pagrindinė Šiaulių aikštė sužybsi šviesomis. Pačiame viduryje pastatyta eglė šviečia Gedimino stulpų viršūnė. Aplink esantys pastatai mirksi bėgančiais lempučių takeliais, o medžius vainikuoja šviečiančios girliandos. Šiemet pagrindinė penkiolikos metrų miesto eglė atkeliavo iš Bubių girininkijos ir kainuos miestui su visais papuošimais apie 4,000 litų. Ją senomis girliandomis papuošė valstybinė įmonė „Kelias". Anksčiau Šiaulius papuošdavo septynios šventinės eglės, o šiemet jų — keturios.

Panevėžyje

Panevėžyje, kaip visada, miesto Kalėdų eglė pastatyta Laisvės aikštėje, priešais Dramos teatrą. Valstybinė kelių eksploatacijos valdyba ją atvežė iš Taruškų girininkijos, o nupirko miesto savivaldybė. Miestiečiams prieš Kalėdas nebuvo sunku įsigyti eglučių: jas po 2-15 litų pardavinėjo miškininkai prie kiekvieno prekybos centro, nors nuogąstavo, kad jų nebūtų per daug prikirsta. Pernai panevėžiečiai visų neišpirko.

(„Lietuvos rytas", 12.28 d.)

Žiema vieniems grožis, kitiems vargas...

Nuotr. **Vytauto Maželio**

KALĖDINĖ EKSKURSIJA Į ITALIJĄ

Priverstinė naktis Alpėse

Nors ir nelabai lengvai, Vilniaus firma „Ami" mūsų maldininkų grupei surengė kalėdinio laikotarpio kelionę autobusu į Italiją. Lauke septynių valstybių keliai ir gatvės, įskaitant Vatikaną bei San Mariną. Jėgas ir nuotaiką palaike daugsyk girdėtas posakis: „Visi keliai veda į Romą". Deja, mums jis galiojo ne šimtu procentų.

Jau prisimiršo pustrečios valandos vidurnakčio laukimas prie Lenkijos pasienio ties Lazdijais. Nušmėžavo idiliški Čekijos ir Slovakijos kaimai bei miesteliai. Savo istorinių-kultūrinių vertybių skraistę praskleidė gausi puošnių vitrinų ir eglučių Viena. Pranėrę dešimt Aukštutinių Alpių tunelių, pasiekėme Italijos pasienį gruodžio dvidešimt antrosios vakare. Čia ir paglostė mus nesitikėto nerimo ranka: italų pareigūnai nepraleido! Nors ir švytėjo pasuose tvarkingos vizos, kurias įspaudė Italijos ambasada Vilniuje, jie reikalavo raštiško savo šalies Susisiekimo ministerijos leidimo įvažiuoti į jų teritoriją ir amžinąjį miestą.

Sutrikusi vadovė paskambino į ten mūsų apsistojimo laukusią Villa Lituania. Slogi žinia pasiekė Šv. Kazimiero kolegijos rektorių prelatą Algimantą Bartkų bei Lietuvos ambasadorių prie Šv. Sosto Kazimierą Lozoraitį. Pastarojo telefoninis pokalbis su Trevisio muitine buvo be atgarsio. Ambasadoriui teliko išeitis — kreiptis į minėtą ministeriją ryte.

Sunkių minčių akmuo pargrįžo su mumis į degalinės aikštelę prie austrų paskutiniojo miestelio Wilach. Iš lėto slinko priverstinė naktis giloko Alpių sniego patale. Vėsu autobuse, nes tokios menkos galimybės retsykiais pašildyti. Nei patogumų, nei garantijos, kad niekas nesusirgs. Juo labiau, kad „iguloj" ir trys mokyklinio amžiaus vaikai.

Praaušus vėl sustojome prie to lemtingo punkto. Vėžlio tempu sprendėsi mūsų reikalas. Kazys Lozoraitis netgi susisiekė su Italijos ambasada Vilniuje. Atėjo atsakymas, kad joje pirmą kartą girdi apie kažkokį būtiną leidimą!

Pagaliau ir išganingas faksas. Kitos pamainos atstovas kruopščiai tikrina mūsų daiktus (ko anksčiau nebūdavę). Vos 12 val. 48 min. pakyla vartai. Už jų — svajotoji Italija su dvidešimt septyniais tuneliais ligi Po lygumos ir gal tiek pat nuo Bolenijos. Apmaudu: praradome ekskursiją po meniškiausią italų miestą Florenciją. Pavėlavę daug valandų, pajutome taip susirūpinusių lietuviškos salelės brolių globą.

Mus laimino popiežius

Maldininkų grupė iš Lietuvos, autobusu nuo Vilniaus ligi Romos keliavusi 2,510 kilometrų, keturioms naktims svetingai buvo priimta Villa Lituana viešbutyje. Gruodžio 24-ąją čia bendrai valgyta Kūčių vakarienė su atsivežtais iš tėvynės kalėdaičiais. Sesės kotrynietės patiekė net daugiau negu 12 tradicinių valgių. Nuotaika šventinė, pakili. Prie mūsų stalo ir prelatas A. Bartkus. Jo rūpesčiu ir meile mes laimingi. Dalijamės, atrodo, ne kuklučiais kalėdaičiais, o broliškų širdžių kaitra.

Po vakarienės — į Šv. Petro baziliką. Geraširdis prelatas parūpino mums leidimus į Šv. Tėvo aukojamas Piemenėlių Mišias. Netrukus prisipildo visos kėdės centrinėje navoje. Šonines navas užtvindo stovinčiųjų jūra. Visų rankose švyti nemokamai įteikta daili „Iškilmių knygelė" su atitinkamais tekstais, giesmėmis (bei jų gaidomis) pakaitomis italų, lotynų ar kitokiomis kalbomis.

Vidurnaktį užsiplieskia itin šviesūs žibintai. Centrinės navos taku link baldakimo juda iškilminga procesija Šv. Tėvas Jonas Paulius II į abi puses žegnoja iš pagarbos sustojusius švytinčius žmones.

Apaštalinis laiminimas tęsiasi ir po šv. Mišių. Dažnai žybsi gerbėjų atsinešti foto aparatai, spragsi užraktai.

Pasibaigus iškilmėms, Šv. Tėvas eina su procesija specialiai padarytu tarp tikinčųjų koridoriumi. Iš visai arti ir man pasitaiko prasminga proga priimti išganingąjį palaiminimą.

Saulėtas šv. Kalėdų rytas Šv. Petro aikštėje. Gerokai prieš vidudienį darniai įžygiuoja popiežinė šveicarų gvardija, kiti senovinėmis uniformomis pasipuošę daliniai. Dvyliktą valandą didžiausios pasaulyje Bazilikos balkone pasirodo baltai apsitaisęs popiežius. Skamba jo pamokslas ir kalėdinis sveikinimas 64-mis kalbomis. Džiūgaujančios tūkstantinės minios skanduoja „Tegyvuoja Kristaus vietininkas žemėje". Pasigirsta ir lietuvių grupelės šūksniai, tautiečiai išskleidžia trispalvę.

Ateina svarbiausias momentas — palaiminimas „Urbi et orbi" („Romos miestui ir pasauliui"). Popiežius link aikštę užpildžiusiųjų tvirta ranka daro kryžiaus ženklą „Telaimina jus Dievas Tėvas ir Sūnus, ir Šventoji Dvasia".

Sustingsta gerbdami ginklu kariškiai. Mes žegnojamės. Toli virš Vatikano vilnija galingų varpų gausmas. Ilgai dar stoviniuoja popiežius — klauso džiaugsmingų sveikinimų. Sielos gilumoje įsiviešpatauja ramybė — mus laimino popiežius!

Jeronimas Šalčiūnas

Pora — nepora. Kūčių vakaro būrimus vaizdavo Lietuvos Vyčiai Mokslo ir pramonės muziejuje Čikagoje praėjusių metų gruodžio mėn. Iš kairės: Viki Sušinskaitė, Annette Zapolytė ir Audra Kazlauskaitė.

Nuotr. **Jono Tamulaičio**

Andrea Kielaitė, viena iš „Žiburėlio" mokyklėlės auklėtinių, prie Kalėdų eglutės gruodžio 16 d.

Nuotr. **Jūratės Fischer**

Gruodžio 15 d. Kristaus Karaliaus katedros kriptoje surengtas Advento vakaras. Užsienio lietuvių poetų H. Radausko, A. Nagio, Liūnės Sutemos, B. Brazdžionio ir Lietuvos poetų eiles skaitė aktorė Virginija Kochanskytė.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%—20%—30% pigiau mokėsit pas mus už apdraudą nuo ugnies, taip pat ir už automobilio draudimą.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

Ieškau darbo. Galu prižiūrėti senelius, vaikus, galiu pamokyti skambinti pianinu. **Tel. 708-636-5190**

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĖSINTUVUS.
H. Deckys
Tel. 585-6624

FOR RENT

Išnuomojamas 3 kamb. apšildomas butas, apyl. 71 St. ir Washtenaw Ave., vienam arba dviem suaugusiem asmenim. Yra šaldytuvas ir virimo plyta. $325 į mėn. + „security dep." **Kreiptis į Almą nuo 8 v.r. iki 3 v. p.p., tel. 312-476-8727.**

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161
RIMAS L. STANKUS
- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- MLS kompiuteriai FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartmentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

HELP WANTED

EMPLOYMENT OPPORTUNITY: ADMINISTRATIVE ASSISTANT/TREASURER
The Joint Baltic American National Committee is currently seeking an administrative asisstant/treasurer for the coming year. The ideal candidate is computer literate, fluent in English, has excellent writing skills, knowledge of the political, economic, and cultural situation in the Baltic states, and a working understanding of US foreign policy and the legislative process. An ability to communicate in Estonian, Latvian, or Lithuanian iš also a plus. This position is full-time with partial benefits. For more information, interested parties should contact **Avo Ora by Jan 25, 1995**
tel. (301) 340-1954
fax (301) 309-1406
e-mail 000 6561109 @mcimail.com

DRAUGE GAUNAMI ANGLŲ KALBA LEIDINIAI

CATECHISM OF THE CATHOLIC CHURCH. 803 psl.	$20.00
HELL IN ICE. Sibiran tremtinės dienoraštis. Onutė Garbštienė. 255 psl.	$13.00
PHYSICIAN AT THE CROSS ROADS, atsiminimai. J. Mikelionis M.D. 205 psl.	$11.00
OUTLINE HISTORY OF LITHUANIAN LITERATURE. Antanas Vaičiulaitis. 54 psl.	$0.50
LITHUANIA THE EUROPEAN ADAM. Joseph Ehrat. 51 psl.	$3.50
AWAKENING LITHUANIA. Jack J. Stukas. 191 psl.	$8.00
SVETUR OR AWAY FROM HOME. L. R. Fike. 419 psl.	$17.95
LITHUANIAN DIASPORA KONIGSBERG TO CHICAGO. Antanas J. Van Reenan. 329 psl.	$25.00
LITHUANIA AND THE UNITED STATES. Const. R. Jurgėla, Ph.D. 263 psl.	$15.00
A PRIEST IN STUTTHOF, atsiminimai. Stasys Yla. 294 psl.	$15.00
HISTORY OF LITHUANIA. Dr. J. Končius. 142 psl.	$5.00
LITHUANIA SELF-TAUGHT. M. Inkėnienė. 142 psl.	$4.00
LITHUANIANS IN THE USA. David Fainhauz. 246 psl.	$15.00
BALTIC STATES VS THE RUSSIAN EMPIRE. Val. Ramonis. 79 psl.	$5.00
BED AND BREAKFAST IN LITHUANIA. 177 psl.	$12.00
RADIANCE IN THE GULAG, atsiminimai. Nijolė Sadūnaitė. 148 psl.	$5.95
EASY WAY TO LITHUANIA. Vad. ir 6 kasetės mokytis lietuvių kalbą	$50.00
INTRODUCTION TO MODERN LITHUANIA. Vad. mokytis lietuvių kalbą. Dambriūnas. Klimas, Schmalstieg. 471 psl.	$25.00
A GUIDE TO THE BALTIC STATES. Ingrida Kalnins. 309 psl.	$17.95

Pastaba. Užsakant knygas paštu, Illinois gyv. prideda Sales Tax 8.75% nuo knygos kainos. Tačiau visi, tiek Illinois, tiek ir kitų vietovių knygų užsakytojai prideda $2.75 už kiekvieną knygą, supakavimo ir pašto išlaidų apmokėjimui.

Lietuvių kapinės Sibire. Nuotr. **Raimondo Urbakavičiaus**

„SIBIRE... TREMTINIŲ ŽEME"

HENRIKAS KUDREIKIS

Retas Lietuvos leidinys tebepamini naujai išėjusią Sibiro tremtinių parašytą knygą. Pagal juos, apie gulagus, genocidą, tremtį jau atsibodo skaityti. Aš su tuo nesutinku, nes kiekviena šios rūšies knyga parašyta krauju ir yra brangus mūsų tautos likimo ir gyvenimo dokumentas. Tai Onutės Alksninytės Garbštienės knyga: „Sibire... tremtinių žeme", išleista Lietuvos rašytojų sąjungos leidyklos 1993 metais.

Čia tenka pakartoti Sibiro tremtinio ir poeto Vytauto Nistelio eilutę:

„Pajutę rudenį raudoną,/ jūs išlėkėte per vandenynus tarytum paukščiai/ tarytum spiečius iš tėvynės avilio,/ o mes palikome ir nešėme/ Tėvynės dalią rankom surakintom/ ir Sibiro snieguose šaukėme mirties/ bedantėm burnom pačioje jaunystėje/ (mirtis sniegais girgždėdama nuėjo/ pas tuos, kurie gyvent norėjo/".

Su dideliu įdomumu pradedu šią knygą, nes iki šiol nei viena nebuvo parašyta dienoraščio forma.

Mokytoja Onutė Alksninytė Garbštienė pradėjo rašyti dienoraštį 1942 m. kovo 5 d., maždaug po 10 tremties mėnesių. Lygiai po keturių metų Sibire 1945 m. birželio 14 d. aprašo šią skausmingą datą. Birželio 13-tos naktį tėvas Jurgis Garbštas, matininkas, gerai miegojo, Onutė turėjo bėdos su dvejų metų Arvyduku, kuris kas naktį verkdavo. Namo durys nerakintos, kaip beveik visur Lietuvoje. „Staiga miegamojo durys triukšmingai atsidarė ir įėjo du rusų kareiviai bei lietuvis-išdavikas (Viščiulis). Rusas grubiai paklausė, ar čia gyvenąs Garbštas, liepė pakelti rankas. Maniau, kaip jau žinoma, suims šeimos galvą, tačiau koks šiurpas sukrėtė manę, kai jie pradėjo daryti kratą ir įsakė man aprengti vaikus. Arvydėlis tik 16-kos mėnesių, o Daliutė tik dviejų mėnesių.

Šakiai-Altaiskas — 7,000 km. Kelionė su tokiais mažyčiais buvo neaprašoma kančia. Tėvas vystyklus džiovindavo ant savo kūno. Maždaug po 21 dienos pasiekėme Sibiro miestelį Bisk, Altai regione. Čia naujieji vergų pirkliai susodino į arklių tempiamus vežimus. Ir vėl 80-90 km kelionė per vasaros karštį ir lietų".

Pirmame dienoraščio puslapy 1942 m. kovo 5 d. Onutė aprašo, kaip ji išmainė savo vedybinius žiedus į maisto produktus. Vietiniai sukčiai smarkiai apgavo ją, duodami maisto tik už 6 rublius ir 51 kapeiką.

1942 m. birželio 13 d. — vėl trėmimo vienų metų sukaktis. Onutė rašo, kad šios dienos neužmirš iki grabo lentos. Ji kreipiasi į Aukščiausiąjį, kad nors prieš mirtį vėl galėtų pamatyti brangiąją Tėvynę — Lietuvą. Su šypsena skaitau, prisimindamas savo dukters vaikystę, nes šios dienos pastaboje ji įdeda dvejų metų Arvyduko žodynėlį:

knyga — di-gudi-gudia
paukštis — liur-liur-lia
rusas — burlia-burlia.

Paskutinis žodelis parodo, kaip lietuviai vadina rusus...

1943 m. birželio 14 d. — antrosios deportacijos metinės. Onutė rašo: „Šventėme deportacijos metines, kartu ir Sekmines. Būrelis lietuvių susirinko miške ir giedojo šventas giesmes ir Lietuvos himną. Giesmės, atrodo, pritaikytos kaip tik mums, tremtiniams. Mano vyras Jurgelis kasdien dirba upėje, įsibridęs iki pažastų. Dažnai grįžta vos gyvas, sušalęs barškindamas dantis. Kaip ilgai jis šį darbą išlaikys?

1943 m. gruodžio 25 d. — Kalėdų vakaras, šventė tikrai brangi mūsų širdžiai. Draugė Stasiukė ir aš — vienos, nes abu vyrai dirba. Kūčių vakare suradau eglutę ir apkabinėjau popieriniais ornamentais. Trečios kūčios Sibire, kiekvienos labiau gąsdinančios, ypač baugu, kad mūsų Tėvynės ilgesį pakeičia alkis. Būriai žmonių kasasi šiukšlių krūvoje ir ieško bulvių lupenų. Sargybos juos nuvaiko, bet jie sugrįžta atgal. Kol kas mūsų šeima išvengė tikrojo bado, iškeisdama į maistą mūsų turto likučius. Bet maistas be paliovos mūsų mintyse..."

1944 m. balandžio 9 d. — Velykos. „Jurgelis liepė man parašyti temą: 'Kaip aš švęsiu Velykas sekančiais metais'. Aš šypsojaus, juk sekančias Velykas švęsime Lietuvoje. Didįjį Šeštadienį aš ir draugė suomė prisirinkome bulvių lupenų ir išmestų kopūstlapių. Virėme visą dieną, priedo šiai šventei turėjau sutaupiusi keletą bulvių. Na ir išėjo valgis Velykų pusryčiams, neva mūsų 'kugelis'...".

Onutė vilties niekuomet nepraranda. Štai 1944 m. balandžio 9 d. rašo: „Mūsų krašto — Lietuvos ateitis neatrodo tokia beviltiška. Karas pasibaigs ir mūsų Tėvynė gaus autonomiją ar nepriklausomybę, bus laisva. Mūsų kančios nebus veltui..."

1944 m. rugpjūčio 5 d. po ilgos pertraukos Onutė pėsčia atkeliauja į miestelį Muchtia, kur jos vyras Jurgelis paguldytas ligoninėje. Ji rašo: „Vos pradariau kambario duris ir persigandau, pamačiusi ligos iškankintą Jurgelio veidą. Šokau bučiuoti, bet jis nusisuko, jis džiovininkas, neužsikrėsk! O brangus Dieve, aš vis tiek pabučiavau į lūpas".

1944 m. spalio 29 d.: „Aš namuose, vaikučiai juda. Jurgelis jau kape. Dievas neišsaugojo manęs iš kančių. Atvykusi Muchtijon sužinojau, kad jis jau palaidotas. Aš daugiau jo nematysiu. Po ilgų maldavimų senas kapų sargas sutiko parodyti, kur Jurgelis pakastas. Iš karto atsisakė, bet, pasiūliau pinigų, sutiko. Palaidotas labai negiliai, nes aplinkui pribarstyta krūvos smėlio. Pasiunčiau sargą namo, o aš kritau ant kelių prie savo mylimojo vyro kapo. Kokius skausmus pergyvenau, aprašyti nemoku".

Onutė sunkiai, bet ištvermingai veda buitinę kovą, badas, rusų persekiojimai, atleidimai iš darbo... Bet išsilaiko, dažnai paskutinį duonos kąsnį atiduodama savo vaikučiams. Dienoraštyje kiekvienas svarbesnis įvykis aprašomas labai įdomiai. Visas būrys tautiečių Sibire ir Lietuvoje, pastarieji, nebijodami bolševikų persekiojimų, padeda Garbštų šeimai. Sunku skaityti, kai pasiturintis tautietis, turįs karvę, pagaili mažyčiams pieno lašo. Pastebima, kad Amerikoje gyvenantis Onutės brolis teatsiliepia tik 1956 metais.

Kasmet dienoraščio įrašai retėja ir trumpėja... Čia pradeda išryškėti dviejų kultūrų: lietuviškų-katalikiškų ir bolševikinių-hedonistinių susikirtimo vaisiai. Lietuviai, kiek galėdami, bando išlaikyti savo papročius ir tikėjimą. Bet fizinis ir dvasinis degradavimas daro savo, nutautėja ypač jaunimas. Daugumas kalba tik rusiškai. Onutė jau nemini nei Kalėdų, nei Velykų švenčių. Kai 1956 m. lapkričio 24 d. netikėtai pasirodė lietuvis kunigas, liturginiuose šv. Mišių rūbuose atlaiko pamaldas, Onutė rašo: „Labai keistai pasijutau šio katalikiško ritualo metu. Viskas taip svetima. Kunigo raginta išpažintis taip atrodo nereikalinga ceremonija, nes už kiekvieną savo nuodėmę mes atkentėjome šimteriopai. Kunigas bandė pakeisti mūsų nuomones, bet tas pats klausimas iškilo vėl: „Kur buvai, gailestingas Dieve, kai mūsų nekalti broliai buvo žudomi?" Išpažinties nėjau. Iš šešių tik 2 priėjo prie Šv. Stalo".

Čia jau nukrikščionėjimo ženklai. Joks krikščionis nepriekaištauja Dievui.

1957 m., po 16-kos tremties metų, Onutė su vaikais grįžo Lietuvon. Grįžo be oficialių atleidimo dokumentų, taigi, dar tremtiniai savo Tėvynėje. Nuoširdūs tautiečiai: Marytė Sinkevičiūtė, Pavalkių ir Pečiukonių šeimos, kiek galėdamos stengėsi jiems padėti. Tik 1973 m. duktė Dalia įstojo į Kauno Medicinos institutą ir įgijo gydytojos laipsnį. Ištekėjo už lietuvio ir augina sūnų. Sūnus Arvydas, kurio augimo kiekvieną detalę sekėme mamos dienorašty, baigė Kauno Politechnikos institutą ir įgijo inžinieriaus diplomą. Paimtas raudonojon armijon, kur tankų korpe pakeltas leitenantu. Deja, vyresnįjį fiziniai ir dvasiškai persekiojo, kol jis susirgo nervų liga ir tapo invalidu. Dabar gydosi Jotainių sanatorijoje. Onutė mirė 1986 m. ir palaidota Karmėlavos kapinėse. Jurgelio kapas Muchtijoje panaikintas. Šiandien ten yra naujų pastatų rajonas.

Onutės dienoraščio mintys labai liūdnos, kartais truputį lėkštokos, bet kiekvienas jas skaitys su įtempimu, nepadės knygos, kol neperskaitys iki galo. Malonu, kad rusicizmų labai maža. Jų ji vis tiek negalėjo išvengti.

Knyga, giminių Amerikoje dėka, išspausdinta 55,000 egzempliorių. Daug bus įteikta Sibiro lietuviams. Anglų kalba knygą pavadinimu „Hell in ice" išleido Onutės broliai ir jų vaikai, gyveną Amerikoje. Prasmingą įvadą parašė Wisconsino universiteto profesorius Alfred Erich Senn.

„DRAUGO" RĖMĖJAI

Aukos už kalendorių ir kalėdines atvirutes

55.00 dol. Bronė Kazlauskas, Chicago, IL; Kazimieras Sapetka, Waterbury, CT.

50.00 dol. Brighton Parko Lietuvių Namų Savininkų draugija (per Bronę Rusteikienę), Chicago, IL; Vito Stražnickas, St. Pete Beach, FL; prel. Ignas Urbonas, Gary, IN; Jadvyga Jankauskienė, Chicago, IL;

30.00 dol. J. Rimkunas, New Buffalo, MI; Viktoras Aras, Omaha, NE; Filomena Cerniuvienė, Chicago, IL; Elena Pagirys, Hollywood, FL;

25.00 dol. Austra Puzinas, San Mateo, CA; Efrozina Mikuckis, Green Valley, AZ; J. Lieponis, Lockport, IL; Bronė Juozapavičius, St. Pete Beach, FL; A. Masiulis, East Hartford, CT; Birutė Sturmer, Danville, CA; E.B. Steponis, Seven Hills, OH; Victor Vaitkus, Waterbury, CT; P.R. Sodeika, Willard, OH; Maria Noreika, Oak Lawn, IL; Vito V. Val, Oak Brook, IL; Casimir G. Oksas, Oak Lawn, IL; Juozas Šalčiūnas, Beverly Shores, IN; Jonas Žukauskas, La Grange Park, IL; Victoria Orentas, Sugar Grove, IL; Jonas Kaunas, Downers Grove, IL; K. Kaknevičius, London, Ont., Kanada; Frank Jomantas, Fennville, MI; Bronė Ciunka, Warren, MI; Emilija Kiela, Willow Springs, IL; Rimas Staniunas, Algonquin, IL; Vaclovas Dzigas, Omaha, NE; Juozas Brizgys, Chicago, IL; B. Žilinskas, Poplar Bluff, MO; Irena Macionienė, St. Petersburg Beach, FL; Maria Griškėnas, Chicago, IL; dr. Vacys Šaulys, Chicago, IL;

60.00 dol. Kazys Cesna, Worcester, MA;

50.00 dol. Simas Jokubaitis, Chicago, IL; M. ir P. Andrejauskas, St. Pete Beach, FL; kun. John Tamulis, Cadillac, MI; P. Menkeliunas, Chicago, IL; P. Michelevičius, St. Pete Beach, FL; Rimas Karklys, Las Gatos, CA; Sofija Plenienė, Oak Lawn, IL; Albert Yasaitis, San Carlos, CA;

40.00 dol. Dr. Cesius ir Joana Kuras, Windsor, Kanada;

38.00 dol. Dalia Šaulys, Chicago, IL;

35.00 dol. Maria Valiukevicius, Sun City, CA; Irena Vinslovas, Mayfield, OH; Olympia Chonin, Bellevue, WA;

30.00 dol. Mykolas Ancerys, Chicago, IL; Leo Treciokas, Los Angeles, CA; Povilas Urbonas, Chicago, IL; Jonas Butvila, La Grange, IL; Roma Mastis, St. Petersburg, FL; Rasa Pakalnis, Santa Monica, CA; Lidija Petravičienė, Oak Lawn, IL; Stasys Predkelis, Chicago, IL; Val. Miciulis, Fox Lake, IL;

Aukos siunčiant laikraščio prenumeratą:

55.00 dol. Verutė Sklerienė, Lockport, IL; Jonas Kubilius, Beverly Shores, IN; Balys Lukas, Daytona Beach Shores, FL; Juozas Arlauskas, New Britain, CT; Salomėja Duobienė, Norwood, MA; Philomene M. Vilutis, Frankfort, IL; dr. Jolanta Pečkus, Northfield, IL; Vytautas Šoliūnas, Lemont, IL.

50.00 dol. Gertruda Vaiciulis, Oak Lawn, IL; dr. J. A. Gylys, Southington , CT.

40.00 dol. Vytautas Rubas, Riverside, IL.

35.00 dol. Motiejus Ziedelis, Gary, IN; Bronius Gaizauskas, St. Pete Beach, FL.

30.00 dol. Algis Strimaitis, Chicago, IL; Klemensas Stravinskas, Beverly Shores, IN; Antanas Urbonas, Toronto, Ont., Kanada; Gediminas Kazėnas, Darien, IL.

25.00 dol. Natalie Matulis, Grand Rapids, MI; dr. R. Šomkaitė, South Orange, NJ; Bronius Agurkis, Chicago, IL; Pranė Skruodis, Naperville, IL; Mary Sunaitis, Chicago, IL; Jurgis Valaitis, Stamford, CT; Juozas Jasinevičius, Euclid, OH; Ilona ir Petras Dapkus, Chicago, IL; Jonas Saulėnas, North Providence, RI; Veronika Aušrotienė, Juno Beach, FL; Rimas Černius, La Grange Park, IL; Konstantinas Lasaitis, Waukegan, IL; Elena Butkus, Los Angeles, CA; dr. Aldona Janačienė, Yonkers, NY; Vytenis Miskinis, Cleveland, OH; Antanas Verbickas, Chicago, IL; Irena Lange, Ph.D., Fullerton, CA; Zigmas Brybinas, O'Fallon, IL; Stasys Petrulis, Chicago, IL; Peter Paliulis, Cambridge, MA; Sophie Montvilas, Lemont, IL.

20.00 Vincas Salčiunas, Port Saint Lucie, FL; Stasys Narkus, Sun City, AZ; dr. Jovitas Skučas, Hilton, NY; Aldona Andriusis, Dorchester, MA; O. Kotovienė, Riverside, IL; Kazys Čiurinskas, Crown Point, IN; Arvydas ir Vilija Kiela, Lemont, IL; Rožė R. Didžgalvis, Chicago, IL; Stanley Gryskewis-Griškevičius, Chicago, IL; Gražina Senkevičius, Chicago, IL.

15.00 dol. Adele Žemaitis, Chicago, IL; Janina Miliauskas, Worcester, MA; Antanas Kavaliūnas, Cleveland, OH; Veronika Kiznis, Rockford, IL; Elena Blavesciunas, Rochester, NY; Juozas Pleckaitis, Racine, WI; J. Biskis. Placitas, NM; Adele Kaspar, Chicago, IL; Gytis Krikščiūnas, Chula Vista, CA; Antanas Gruzdys, St. Pete Beach, FL; Brone Liaudanskis, Los Angeles, CA; Antanas Juodvalkis, Chicago, IL; A. Jurjonas, Chicago, IL;

10.00 dol. Elvyra Vodopalas, Fairfax Station, VA; V. Danenas, Chicago, IL; Zigmas Paulauskas, Orland Park, IL; A. Bentnorius, Toronto, Ont., Kanada; Stasys Vanagunas, Chicago, IL; Juozas Sendzikas, St. Catharines, Ont., Kanada; Aniceta Disler, Montello, WI; Dalia Jakas, Norristown, PA; Teresa Ivanauskas, Livonia, MI; Jonas Dekeris, Cicero, IL; Eugenijus Likanderis, Chicago, IL; Sigute Uzupis, Worth, IL; J. Andrukaitis, Hamilton, Ont., Kanada; A. Stancikas, Mississauga, Ont., Kanada; A. Milkovaitis, Cicero, IL; Dalia Rimdzius, Delray Beach, FL; A. Jomantas, Holand, MI; Stasė Taučytė, Waukegan, IL; Gražina Stanulis, Downers Grove, IL; K. Graudis, Milltown, NJ; Al. Vaiceliunas, Oakville, Ont., Kanada; Linda A. Taylor, Hollywood, FL; Vladas Pocius, Groton, MA; Marija Dapkiene, Chicago, IL; Teodora Ileikis, Daytona Beach, FL; Maria Tyrulis, Chicago, IL; J. Janiunas, Stratford, CT; Adele Abromaitis, Covenant House, Toronto, Kanada; Jeronimas Čibiras, Dayton, OH; Elena Alkus, Dearborn Heights, MI; Pranas Sapalas, Lemont, IL; Valer Rozevicius, Worcester, MA; dr. J. Kriauciunas, Putnam, CT; J. Thomas, St. Petersburg, FL; Domicelė Širvaitienė, Cleveland, OH; Bronius Misevičius, Toronto, Ont., Kanada; Victor Ankus, Bloomfield Hills, MI;

Dėkojame už visas aukas, padedančias vieninteliam užsienio lietuvių dienraščiui išsilaikyti. Aukos tikrai nuoširdžiai įvertinamos!

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.
ALEKSANDRA VIDUGIRIENĖ

Jau suėjo vieneri metai, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą Mamą, Uošvę ir Močiutę. Ji mirė 1994 m. sausio mėn. 22 d. Santa Monica, California.

Ji visada yra ir pasiliks mūsų mintyse ir maldose. Tegul ilsisi Amžinoje Ramybėje, palaidota prie savo mylimo vyro a.a. Povilo Šv. Kryžiaus (Holy Cross) kapinėse Culver City, CA.

Už jos sielą šv. Mišios bus atnašaujamos Šv. Kazimiero bažnyčioje, Los Angeles š.m. sausio 22 d., sekmadienį, 9:30 val. ryto; Tėvų Jėzuitų koplyčioje, Chicago, Tėvų Marijonų koplyčioje, Chicago, ir Tėvų Pranciškonų bažnyčioje, Kennebunkport, Maine.

Maloniai prašome visus gimines, draugus ir pažįstamus vienose ar kitose Mišiose dalyvauti ir kartu su mumis pasimelsti už a.a. Aleksandros sielą.

Nuliūdę: **sūnus Vytautas, marti Elena ir anūkė Dijana.**

Miela ponia RASA ir sūneliai — LINAI, DARIAU, AUDRIAU,

Kartu su jumis liūdime netekus Vyro ir Tėvelio

A.†A.
JUOZO ALEKSIŪNO

Lietuvių Montessori Draugija
Vaikų Namelių mokytojai ir vaikai

A.†A.
STASIUI ŠARAUSKUI

mirus, jo žmoną MARIJĄ, sūnus — prelatą JURGĮ ir ARŪNĄ, dukrą LINĄ, visus giminaičius bei artimuosius širdingai užjaučiame ir drauge išgyvename gilaus liūdesio valandas.

Daytona Beach Lietuvių Klubas

Florida.

A.†A.
STASIUI ŠARAUSKUI

mirus, giliame liūdesyje likusiems — žmonai MARIJAI, sūnui prel. kun. JURGIUI, sūnui ARŪNUI su šeima, dukrai LINAI ir jos šeimai reiškiame nuoširdžią užuojautą.

Vanda, Jonas Stankai ir šeima

TRANSPAK

Nuo **vasario 1 d.** pakeliamos siuntinių persiuntimo kainos dėl labai padidėjusių kainų Lietuvoje. **Iki 100 svarų - .88 centai** svaras, **virš 100 svarų - .79 centai** svaras. **Minimumas - $25-**. Šios kainos galioja **siunčiant iš Čikagos ir apylinkių.**

Siuntiniai pristatomi į namus.
Skubiems siuntiniams AIR CARGO.
Komercinės siuntos pagal susitarimą.
Dokumentus, įgaliojimus notarizuojam veltui.
Maisto siuntiniai nuo **$29.- iki $98.-**
Aukštos kokybės maisto produktai.

Pageidaujant prisiųsime smulkią informaciją.
Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą.
Dirbame nuo 1987 m.
***TRANSPAK*, 2638 W. 69th St.**
Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Donatas Januta, Oakland, CA, pareme „Draugo" leidimą 100 dol. Linkėdami jam geriausios sėkmės šiais – naujaisiais – metais ir saugaus, „sauso gyvenimo sauletoje" Kalifornijoje, nuoširdžiai dėkojame už auką.

Stasė Sakevičius, gyv. Oak Lawn, IL, už kalėdines atvirutes ir „Draugo" kalendorių atsiunte 100 dol. auką. Tai puiki dovana „Draugui", padėsianti išvengti finansinių sunkumų, kurie nuolat šį vienintelį užsienio lietuvių dienraštį kamuoja. Labai ačiū!

Illinois universitete Čikagoje Lituanistikos katedroje šio pavasario seminare bus dėstomi kursai: 1. lietuvių kalba pradedantiems studentams; 2. lietuvių kalba pažengusiems studentams; 3. lietuvių literatūra II dalis; 4. Žemininkų poezija; 5. lietuvių prozos teksto transformacija: vertybių sistema ir adresatas. Informacija teikiama telefonais: 312-996-9539; 312-728-2377. Galima kreiptis ir pačiame universitete: 1610 University Hall pastatas, 601 S. Morgan St., Chicago. Kursus dėstys: asistentė Karilė Vaitkutė, prof. Giedrius Subačius, prof. Violeta Kelertienė ir Fulbright prof. Albertas Zalatorius iš Vilniaus.

Kun. Jonas Kidykas, SJ, gerai pažįstamas ne tik Čikagoje ir apylinkėse, bet ir tolimesnių vietovių lietuviams, sulaukė 90 metų amžiaus. Ta proga sekmadienį, sausio 22 d., Jėzuitų koplyčioje 11:15 val. ryte bus aukojamos šv. Mišios, o tuoj po Mišių kavinėje vyks kuklus pobūvis. Apie kun. Kidyko gyvenimą ir veiklą papasakos dr. Petras Kisielius. Visi kviečiami pripildyti koplyčią ir kavinę, savo atsilankymu pagerbti šį nusipelniusį lietuvį kunigą.

x **Robertas Bekionis** yra nepaprastai talentingas pianistas, pripažintas Europoje kaip vienas iš geriausių klasikinės muzikos atlikėjų. Bekionis yra M. K. Čiurlionio laureatas, baigęs Lietuvos muzikos konservatoriją. Nepirmas apsilankymas Amerikoje: anksčiau dalyvavo kartu su solistu Vaclovu Daunoru suruoštuose koncertuose. Roberto Bekionio koncertas įvyks **Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje**, penktadienį, **sausio 27 d. 7:30 val. vak.** Prašome rezervuoti vietas skambinant **P. Šlutienei 312-238-1536.**

(sk)

x **Vilniaus Valstybinio Operos** ir Baleto teatro artistai, **Bronius Tamašauskas** ir **Vitalija Šiškaitė** atliks ne tik operų arijas, bet ir lietuvių kompozitorių dainas ruošiamame koncerte sekmadienį, sausio 29 d. 3 val. p.p. **Jaunimo centre**, 5620 So. Claremont Ave. Čikagoje. Jiems akompanuos žymus pianistas **Robertas Bekionis**. Prašome rezervuoti vietas skambinant **Pranei Šlutienei, 312-238-1536.**

(sk)

„Draugo" administracija primena skaitytojams nevartoti kitiems reikalams tuščių vokų, kurie atsiunčiami iš „Draugo", kad palengvintų įvairių sąskaitų mokėjimą. Pastebėkite, kad voko apačioje, tuoj po „Draugo" adreso, yra eilė brūkšniukų – tai kompiuterinė sistema, „Draugui" skirtas „code". Nors ant viršaus bus užklijuotas ir kitas adresas, pašte automatinės mašinėlės laišką vis tiek skirs „Draugui" ir pristatys į jo administraciją. Tuomet mums reikia laišką grąžinti adresatui arba perrašyti tam, kam buvo skirtas. Kadangi pašto ženklai dabar brangesni, tas sudaro administracijai papildomų išlaidų. Malonėkite į tai atkreipti dėmesį.

Dr. Arvydas Žygas, kai vėl grįš iš Lietuvos, vasario mėn., Pedagoginiame lituanistikos institute praves viešą seminarą tema – „Antropologo žvilgsnis į lietuvių kultūros raidą ir jos reikšmę tautai". Numatytas keturių paskaitų ciklas šeštadieniais. Pirmoji paskaita prasidės vasario 18 d., 1 val. popiet. Kviečiami visi, kurie domisi lietuvių kultūros klausimais, pasinaudoti šia ypatinga proga ir lankyti paskaitas.

Walter Rask-Raščiauskas, Oak Lawn, IL, siųsdamas „Draugo" prenumeratos mokestį už 1995 metus, pridėjo 105 dol. auką dienrašiui ir tuo pačiu nori pasveikinti visus artimuosius, „Draugo" skaitytojus, taip pat visus geros valios lietuvius, kur jie begyventų, su Naujaisiais metais, palinkėti susiklausymo, vienybės ir darnaus darbo. Dr. Rask-Raščiauskas jau sulaukęs 93 metų amžiaus, bet mielai skaito „Draugą" ir džiaugiasi, kad tai jam padeda palaikyti ryšius su visa lietuviška visuomene.

x **Brighton Parko Lietuvių Namų savininkų** draugijos metinis susirinkimas įvyks **š.m. sausio 22 d.**, sekmadienį, po 11 v.r. lietuviškų Mišių Nekalto Prasidėjimo parapijos mokyklos salėje, 4420 S. Fairfield Ave. Visi nariai prašomi susirinkime dalyvauti ir atsinešti nario mokesčio knygutes. Po susirinkimo vaišės. Kviečia **draugijos valdyba.**

(sk)

x **Leonidas Donskis**, Klaipėdos universiteto profesorius, skaitys paskaitą „Lietuvos intelektualinė kultūra: dabartinė būklė ir ateities perspektyvos" penktadienį, **sausio 20 d. 7:30 v.v.**, Balzeko muziejuje, **6500 S. Pulaski Rd.** Visi kviečiami dalyvauti. **Santara-Šviesa.**

(sk)

x **A.a. Adomas Karalius** netikėtai iškeliavo Amžinybėn prieš metus. Jo atminimui šv. Mišios bus atnašaujamos Tėvų Jėzuitų koplyčioje sekmadienį, **sausio 22 d. 10 v.r.** Liūdinti motina Irena Karalienė Vaitkienė ir šeima prašo draugų prisiminti jį savo maldose.

(sk)

Auka „Draugo" paramos fondui—
yra lietuvybės laidas ateities kartoms.

DRAUGAS FOUNDATION
4545 W. 63rd St., Chicago, IL, 60629

Aukos yra nurašomos nuo Federalinių mokesčių.

Į š.m. vasario 11 d. Jaunimo centre JAV LB Kultūros tarybos ruošiamą koncertą, kuriame programą atliks prof. Vytautas Landsbergis, Sonata ir Rokas Zubovai, solistai – Arnoldas Voketaitis, Lijana Kopūstaitė ir kiti muzikai, bilietus galima įsigyti „Seklyčioje" darbo valandomis ir, žinoma prie įėjimo koncerto dieną. Kadangi tai yra ypatingas koncertas, todėl patariama bilietais apsirūpinti iš anksto, kad jų nepritrūktų.

Bibliotekininkė Edita Vorobjova, dirbanti Lietuvos Valstybinės bibliotekos katalogavimo skyriuje, buvo priimta dviejų mėnesių stažui JAV Kongreso bibliotekoje. Prieš pradėdama savo stažą, Edita lankėsi Čikagoje, aplankė įvairius Čikagos bei apylinkių universitetų ir viešųjų bibliotekų katalogavimo skyrius, dalyvavo seminare Rosary kolegijos Bibliotekininkystės fakultete ir turėjo progos aplankyti kai kurias lietuviškas institucijas bei Čikagos kultūrines įžymybes. Editos viešnagę Čikagoje globojo Amerikos Lietuvių bibliotekininkų draugija, kurios kopirmininkė yra Kristina Pročkutė-Mengeling. Kelionės išlaidas į Kongreso bibliotekos stažuotę padėjo padengti Atviros Lietuvos fondas (Soros bibliotekų komitetas).

Pianistas Manigirdas Motekaitis akompanuos solistams JAV LB Kultūros tarybos rengiamame koncerte, kuris įvyks vasario 11 d. Jaunimo centre. M. Motekaitis Čikagos ir apylinkių lietuviams yra gerai pažįstamas, turi bakalauro ir magistro laipsnį iš DePaul universiteto Muzikos mokyklos fortepijono srityje. Jis reiškiasi kaip solistas, akompaniatorius, su simfoniniais orkestrais ir kamerine muzika. Laimėjęs medalių Chicagoland Music Festival konkursuose, koncertavęs Kanadoje, Belgijoje, Vokietijoje ir Lenkijoje. Šiuo metu vargonininkauja jėzuitų koplyčioje Čikagoje, skambina Waldorf mokykloje, akompanuoja Čikagos Lietuvių operai ir mokytojauja savo studijoje.

Muz. Manigirdas Motekaitis.

x **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road - Tel. (312) 847-7747.**

(sk)

x **MAISTO SIUNTINIAI per Transpak.** Produktai aukštos kokybės. Nuo **$29** iki **$98.** Du patys populiariausi tai **$39** šventinis siuntinys ir **$55 sv.** įvairaus maisto už **$98.** Skubiems siuntiniams – **AIR CARGO. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.**

(sk)

x **Parduodame bilietus kelionėms į Lietuvą** ir į visus pasaulio kraštus geriausiomis kainomis. Skambinti: **T. Lesniauskienei, TravelCentre, Ltd., tel. 708-526-0773.**

(sk)

75-TAS JUBILIEJUS SILIŪNŲ ŠEIMOJE

Bronius Siliūnas, daugeliui Čikagos, o ypač Brighton Parko apylinkės gyventojams žinomas prekybininkas, atšventė garbingą 75-tą gimtadienį. Su žmona Vlade lietuviškoje, katalikiškoje dvasioje išauginęs septynis vaikus (Dana, Algimantas, Vytautas, Mindaugas, Rimas, Darius, Donatas), kurie baigę mokslus sėkmingai reiškiasi savo profesijoje ir tęsia naująją „Siliūniukų" kartą. Bronius Siliūnas labai domisi pasauliniais įvykiais. Naudodamasis įvairiomis priemonėmis, jis juos seka ir sąžiningai savo žiniomis, ypač apie Lietuvą, per Anatolijaus Šluto „Amerikos lietuvių radijo valandėlę" sekmadienio rytais dalinasi su klausytojais.

Sausio 1 dieną, jo žmona Vladė, vaikai, vaikaičiai, marčios ir kiti giminės susirinko pas Dalią ir Algimantą Siliūnus ne pasaulinių naujienų klausytis, bet pasveikinti Bronių Siliūną, švęsti jo jubiliejų, pasidžiaugti jo gyvenimo entuziazmu. Danutės Stasaitienės ir Dalios Siliūnienės gražiai ir skaniai paruoštos vaišės, šventiškai papuoštas namas, vaikaičių krykštavimas visus smagiai ir jaukiai nuteikė; buvo jaučiama šeimyninė šiluma.

Vladės ir Broniaus Siliūnų gyvenimas pasižymėjo darniu sugyvenimu šeimoje, kruopštumu, darbštumu ir sąžiningumu – tai tikras palikimas ir kelrodis jų ateinančioms kartoms. Linkime Broniui Siliūnui dar daug gimtadienių švęsti ir dar daugiau anūkų susilaukti.

S.D.

Bronius Siliūnas 75-jį gimtadienį švenčia dukros Danos Stasaitienės, marčių ir vaikaičių apsuptas.

SAUSIO 13 D. ŽUVUSIŲJŲ PAMINĖJIMAS

Sausio 13-tąją žuvusiuosius už Lietuvos laisvę ALTo Čikagos skyrius pagerbė ir prisiminė pamaldomis Jėzuitų koplyčioje penktadienį, sausio 13 d., 10 val. ryte. Kun. Juozas Vaišnys, SJ, aukojo šv. Mišių auką ir savo gilios minties pamoksle pasakė, kad Lietuvos Bažnyčios atstovai rūpinasi Vatikane, kad sausio 13 d. žuvusieji ir visi, atidavę savo gyvybes už Lietuvos laisvę, būtų paskelbi palaimintaisiais. Tokie atvejai Bažnyčioje galimi, kaip rodo keli pavyzdžiai apie kitų tautų paskelbtus palaimintuosius ir šventuosius.

Po pamaldų, kuriose dalyvavo beveik pilnutėlė Jėzuitų koplyčia, visi susirinko į Jaunimo centro kavinę, kur įvyko trumpas, bet gilus atidavusiųjų savo gyvybes už Lietuvos laisvę paminėjimas. Žvakutę, kaip šviesos ir laisvės simbolį, uždegė ALTo pirmininkas G. Lazauskas. ALTo Čikagos skyriaus pirmininkė A. Repšienė pravedė programėlę ir pakvietė kalbėti M. Marcinkienę, kuri suminėjo 13 prieš ketverius metus žuvusiųjų Vilniuje pavardes. Baigdama savo žodį, M. Marcinkienė pakartojo, kad be kraujo aukos nėra laisvės. Šis, nors ir neilgas mūsų tautos didvyrių prisiminimas daugeliui paliko gilų susimąstymo įspūdį.

Laikas atsikratyti prietarų! Netiesa, kad testamentą sudaryti turi tik seni, ligoti asmenys, kurių akys jau nukreiptos į amžinybę. Tai naudingas dokumentas visiems, nepaisant amžiaus ar išteklių. Daugelis vengia sudaryti testamentą tik dėl to, kad reikia advokatui sumokėti apčiuopiamą sumą pinigų už šią paslaugą. Dabar yra gera proga to išvengti: adv. Vytenis Lietuvninkas (4536 W. St., Chicago, IL 60629 tel. 312-284-0100) sudarys testamentą visiškai nemokamai, jeigu tame testamente įrašysite bent 1,000 dol. palikimą Draugo fondui. Tikrai!

NAUJIEJI METAI „SEKLYČIOJE"

Tai buvo nepaprastas trečiadienis – pirmasis, peržengus naujųjų, 1995-ųjų, metų slenkstį. Užtat vyresnieji, nepaisant spiginančio šalčio, suplūdo į „Seklyčią" sausio 4 d., į savo trečiadienio popietę, kur buvo pažadėta įdomi programa. Juk jeigu dalyvauja Kosto Ramanausko orkestras, tai turi būti linksma. Prie nuotaikingos programos prisidėjo dar ir kiti menininkai.

Programų vadovė Elena Sirutienė kreipėsi į susirinkusius, sveikindama visus, sutinkant 1995-uosius metus šiais žodžiais: „Nesvarbu, ar laukiama, ar ne – o Naujieji metai ateina". Ji pranešė, kad turim viešnią iš New Yorko – kaunietę Visatą Gaputytę, kuri pasirodė baltai apsirengusi kaip sniegas, su didele knyga rankose ir pieštuku, pasiruošusi iš visų priimti linkėjimus ir pageidavimus 1995-tiesiems metams.

Po to rašytojas Apolinaras P. Bagdonas paskaitė savo eilėraštį: „Tegu mūsų kelias, kurs į ateitį veda,/Pražydusio džiaugsmo gėlėmis pasipuošia".

E. Sirutienė pristatė muziką Kostą Ramanauską, kuris nuo pat vaikystės dienų nesiskiria su muzika. Su juo išėjo ir solistė Liucija Kvietka (Kvietkienė), pasiruošusi dainai. Dar nespėjus suskambėti muzikos ir dainų garsams, programų vadovė paskaitė įvadinį dainų tekstą, o toms dainoms žodžius ir muziką sukūrė pati solistė Liucija. Skambėjo dainos – „Tau noriu padainuoti meilės dainą", „Žinau, tu atsiliepsi į mano meilės šauksmą". Toliau dainavo apie mėlynas akis, gintaro jūrą, baltą spindintį taką, apie rožės žiedus, baltą ramunėlę ir lauktą susitikimą su mylimuoju. Visos dainos buvo lydimos orkestro garsais. Publika entuziastingai dėkojo savo gausiais plojimais.

Po to E. Sirutienė visų vardu dėkojo programos atlikėjams ir A. Ramanauskienei už salės dekoracijas – mėlyno dangaus fone spindėjo žvaigždės ir mėnulio jaunatis, o sidabriniai varpai skelbė didžiąją naujieną. Tada ji kvietė visus likti pietų.

Po pietų K. Ramanauskas dar pagrojo trankios muzikos, o keturios poros šokio entuziastų sukosi valso ir tango sūkury. K. Ramanauskas savo honorarą paaukojo Vyresniųjų lietuvių centrui „Seklyčiai", už ką programų vadovė nuoširdžiai padėkojo. Kartu ji pranešė, kad kitą trečiadienį savininkas Vidas Garlauskas kalbės apie finansinį planavimą ir apdraudas. Dainuos akių ligų gydytoja Raimonda Partikaitė.

Popietė buvo tikrai įvairi, linksma ir visus dalyvius puikiai nuteikė, pradedant Naujuosius metus.

Apol. P. Bagdonas

IŠGIRSIME NAUJĄ MUZIKINĮ VIENETĄ

Čikagoje neseniai susiformavo naujas vokalinis-instrumentinis ansamblis, kuris sausio 22 d. (sekmadienį) 3 val. p.p. Jaunimo centro didž. salėje turės pirmąjį koncertą. Šis koncertas, kuris vadinsis „Gimtinės toliai", yra pramoginės, patriotinės-tautinės muzikos junginys.

Ansamblyje dalyvauja penki muzikai, kurie ne tik groja, bet ir dainuoja. Jie visi yra neseniai atvykę iš Lietuvos įvairiais laikais. Vieną iš jų – Algimantą Barniškį, geriausiai pažįsta čikagiečiai, nes jis jau čia rodosi ne pirmi metai. Antrasis – pats jauniausias iš šios grupės – Linas Sprindys yra jau ne kartą pasirodęs Čikagoje praėjusiais metais, kuomet dalyvavo komp. Vl. Jakubėno vardo kvartete. Kiti trys Amerikoje dar naujokai – čia atsiradę tik gruodžio mėnesį. Tai Petras Garšva, Alfonsas Seniūnas ir Nijolė Penikaitė.

Šie trys muzikai ir dainininkai pakeliui į Čikagą buvo sustoję New Yorke, kur gruodžio 2 d. pasirodė „Kultūros Židinio" koncerte.

Šio ansamblio meno vadovas yra Petras Garšva, kuris taip pat yra ir kompozitorius, aranžuotojas, o, be to, groja fleita, obojumi, saksofonu. Lietuvoje yra buvęs „Seklyčios" ansamblio meno vadovu.

Alfonsas Seniūnas

Alfonsas Seniūnas, kuris yra gimęs Sibire (jo tėvai ten buvo ištremti), baigęs chorvedybą ir daug dirbęs su įvairiais chorais, ansambliais, kapelomis. Yra vadovavęs respublikiniam tremtinių chorui, dalyvavęs profesionaliam ansamblyje „Lietuva". Su „Vienkiemio" grupe 1984-85 metais aplankęs daugelį Vakarų Europos valstybių.

Linas Sprindys, savo muzikinę karjerą pradėjęs „Ąžuoliuko" chore, dalyvavęs „Dainų dainelės" konkurse, kur buvo laureatu. Prieš išvažiuodamas Amerikon buvo Muzikos Akademijos IV kurse (pažymėtina, kad visi kiti šio ansamblio dalyviai šią akademiją jau yra baigę).

Algimantas Barniškis yra baigęs Muzikos akademijos vokalinę klasę, koncertavęs su „Vienkiemio" ansambliu, dirbęs Vilniaus Tallat-Kelpšos aukšt. muzikos mokyklos vokalo pedagogu. Groja elektriniais vargonėliais bei dainuoja.

Nijolė Penikaitė 1986 m. baigusi Muzikos akademiją, pradėjo dėstyti joje. Daug dainavo su įvairiais kolektyvais, o nuo 1988 m. – viename iš populiariausių Lietuvoje – „Armonika". Su šiuo ansambliu aplankė beveik visas Lietuvos vietoves, o taip pat ir daugelį JAV bei Kanados lietuviškų kolonijų. Yra dainavusi ir Čikagoje.

Šių ritmų ir muzikiniai gerai pasiruošusių žmonių kolektyvas laukia gausaus lietuviškos publikos atsilankymo sausio 22 d. Jaunimo centre. Nuo to daug priklausys šio vieneto tolimesnė veikla Šiaurės Amerikoje.

Ed. Šulaitis

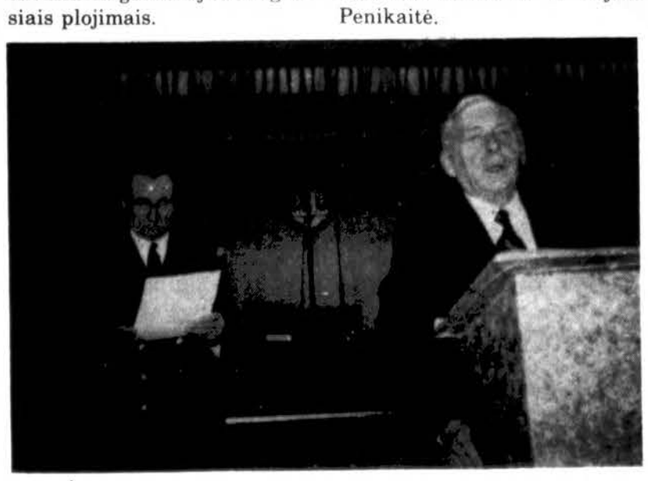

Algis Regis, Mažosios Lietuvos Rezistencinio sąjūdžio pirmininkas, kalba š.m. sausio 15 d. Cicero, IL, „Klaipėdos" jūrų šaulių kuopos rengtame Klaipėdos atvadavimo 72-os sukakties minėjime. Kairėje – „Klaipėdos" j.š. kuopos pirm. Juozas Mikulis.

Nuotr. **Ed. Šulaičio**